

Przedpłata

„Głos Narodu“ wynosi
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odosłanie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admini-
stracji: róg ul. św. Krzyża
i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGUSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRE.

Przedpłata

„Głos Narodu“ wynosi
za prowincję: miesięcznie
kor. 2-70 W państwie nie-
mieckim kwartalnie: 16
koron. W innych państwach
kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły

12 hal

Numer niedzielny ilustro-
wany 16 h.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Władysław Strzemiński w biurze inseratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miesiąca wiersz drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halery, — za każdy następny raz 12 halery. — Nadesłane po 60 halery, od wiersza za każdy raz. — Śluby nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Moser, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 88.

Nr. 21

Kraków, Czwartek dnia 21 Stycznia 1904.

Rok XII.

Nasze ubezpieczenia.

Z powodu wyboru dyrektora uwag kilka.

Zarzucono nam zawsze brak ducha przedsięwzięcia, niezdolność do finansowych operacji, niedołęstwo w sprawach przemysłu i handlu. Zarzuty te są po części słuszne, a choć te smutne niedostatki mogłyby do pewnego stopnia usprawiedliwić historycznym rozwojem polskiego narodu, to jednak do usunięcia ich powinniśmy dążyć wszystkimi siłami, bo dopiero równomierny rozwój wszystkich gałęzi narodowego gospodarstwa, może zabezpieczyć naszą przyszłość i wzmocnić należycie nasz społeczny organizm.

Nie chcemy tu przypominać nieudanych i poronionych prób zakładania banków i fabryk, których widownią była Galicja, odkąd wydobyła się z pętów germanizacji i centralizmu; wolimy im przeciwstawić wielkie i bogate powodzenia takich instytucji jak Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń, lub obie krakowskie Kasy oszczędności. Pierwsze z nich oparte na jedynie słusznej zasadzie wzajemności, stanęło na równej niemal stopie z pierwszorzędnymi zagranicznymi zakładami tego rodzaju. Jest ono teraz najpotężniejszą i najbardziej kwitnącą instytucją finansową kraju i zespoliło się najściślej z życiem ekonomicznym Galicji. Nic też dziwnego, że jego działalność jest zawsze przedmiotem bacnej uwagi całego społeczeństwa, że kierownictwo towarzystwa ulega przesadnej krytyce, lub jest równie przesadnie wychwalane. Jest to zresztą właściwość naszego charakteru, że nie umiemy zachować miary ani w pochwałach, ani w naganach, że nie umiemy przedmiotowo i bezstronnie oceniać ludzi i wypadków.

Niedawno wywiązała się około Towarzystwa Ubezpieczeń gorąca polemika z powodu broszury, którą i w naszym dzienniku poddaliśmy szczegółowemu rozbirowi. Autor broszury wahał się pomiędzy pamfietem a krytyką faktów, i osobistymi wycieczkami osłabił znaczenie przytoczonych cyfr.

W jakikolwiek jednak sposób będziemy oceniać jego wywody, zgodzić się musimy na to, że od pewnego czasu rozwój naszego Towarzystwa jest jakby zahamowany. Wynika to zapewne przede wszystkim z ogólnej konstelacji ekonomicznej kraju i państwa, może jednak część choćby dalsza winy spada i na kierownictwo.

Może brakło mu odpowiedniej energii, może niektóre wyższe stanowiska nie były obsadzone ludźmi dość fachowymi, może z tego powodu zaszyły jakieś pomyłki w polityce ubezpieczeniowej Towarzystwa, może, że instytucja nie postępuje naprzód tak silnie i konsekwentnie, jakby tego pragnąć należało.

Towarzystwo takie jak krakowskie, nie może i nie powinno być nigdy organem jednego stronnictwa, lub co gorsza jednej kliky, nie było też nim nigdy, — mimo podnoszonych w tym względzie zarzutów, — ale też i to pewne, że niektóre osobiste wpływy dyrekcyjowały w niem zbyt chętny posłuch, że dyrekcja składała się z ludzi zapewne uczciwych i pełnych dobrej woli, ale nie należycie przygotowanych lub mniej uzdolnionych; nie ulega zaś wątpliwości że brak fachowców wszędzie szkodliwy, w Towarzystwie to tak skomplikowanych agendach jak Towarzystwo ubezpieczeń, musi być wprost zabójczy. Tam mogą sędzić i decydować tylko specjaliści doskonale obznajomieni z polityką ubezpieczeniową, mający dość inicyjatywy aby iść nienastannie z postępem techniki ubezpieczeniowej, i dość pewni siebie aby mogli w danej chwili nadać instytucji odpowiedni impuls. Dla synekurystów nie ma tam miejsca.

Przez wybór nowego dyrektora wchodzi niejako Towarzystwo w nową fazę; życzymy mu jak najpomyślniejszego i jak najszerszego dalszego rozwoju, a nie wątpimy, że w nowym dy-

rektorze który jest fachowcem w szerszym, znaczeniu tego wyrazu, — znajdzie kierownika jakiego mu było potrzeba.

Nowy Dyrektor - Referent.

Rada nadzorcza Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na wczorajszym posiedzeniu pod przewodnictwem prezesa p. Męcińskiego wobec komisarza rządowego sekretarza namiesztwa p. Wł. Kowalikowskiego zamianowała dyrektorem-referentem Towarzystwa dra Franciszka Paszkowskiego, marszałka powiatu krakowskiego, członka Rady miejskiej, adwokata krajowego i właściciela dóbr Tonie. Wybór, który poprzedziła narada poufna, był jednogłośnie.

Nowy dyrektor jest jednym z najsympatyczniejszych przedstawicieli krakowskiej palestry. Człowiek stosunkowo młody, od dawna już bierze żywy udział w życiu publicznym kraju; — pod względem politycznym jest ścisłym konserwatystą i stałym członkiem stronnictwa krakowskiego; umiał jednak zjednać sobie sympatie nawet wśród przeciwników, swą uprzejmością, przychylnością i wrodzonym towarzyskim taktem. Od kilku kadencji zasiada w Radzie miejskiej i Sejmie, a w swoim czasie mówiono o nim jako o kandydacie na prezydenta Krakowa; sam jednak stanowczo odrzucił tę kandydaturę. Długoletni członek Rady nadzorczej Towarzystwa ubezpieczeń, poznał dr Paszkowski dokładnie bieg interesów tej pierwszorzędnej instytucji finansowej i potrafi z pewnością zorientować się w rozległych jej obrotach.

Historja dwóch tygodni.

Artykuł dra Kramarza. — Pominięcie Czechami w grudniu. — Zbliżenie się rządu do Czechów w styczniu. — Nie chce pośredniczyć. — Pośrednictwo Polaków. — Odmowa Czechów. — Ich warunki.

Niech rząd skłoni teraz Niemców do ustępstw. Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze: Czesi ukazali się nieugiętymi!

Z artykułu dra Karola Kramarza p. t. „Młodocześni i rząd“ w „Konservative Correspondenz“ widno, jak na dłoni wszystko, co się rozegrało za kulisami w dwóch pierwszych tygodniach stycznia.

Jeszcze pod koniec grudnia 1903 roku rząd biurokratyczny lekceważył sobie obstrukcję czeską i zatamowane funkcje parlamentu. Miał w kieszeni pakt, zawarty z Tiszą, poręczający, że gabinet węgierski przyjmie ugodę, zawartą w Austrii na § 14. Czego nie chciał Apponyi, Lukacs, Szell, Wekerle, Tisza zaakceptował. Temu ambitnemu politykowi zależy tylko na uchwyceniu władzy i trzymaniu teki bez względu na pożytek publiczny. Często dzisiaj typ w Austro-Węgrzech.

Nagle owe słodkie marzenia amatorów władzy dożywośnie z prawego i lewego brzegu Litawy przerwał Kossuth. W dzień Nowego Roku, dziękując posłom stronnictwa niezawisłości za życzenia złożone, zapowiedział, że pozwoli na załatwienie parlamentarne ugody z Austrią tylko wtedy, jeżeli uchwali ją poprzednio parlament austriacki.

W sferach decydujących Wiednia od lata 1903 r. wiedzą wszyscy, że z synem dyktatora nie ma co żartować. Wypadki niemal i z niego już zrobili dyktatora.

Parlamentarne załatwienie ugody w Austrii zależy od młodocześców, od tych samych młodocześców, których w grudniu 1903 r. i sfery decydujące i prasa traktowały, jak żaków bez wpływu i bez znaczenia.

Ze jednak w Austrii prądy politycznej zmieniają się z miesiąca na miesiąc, nieledwie z ty-

godnia na tydzień, przeto owi Czesi, tak pominięci w grudniu, już w styczniu stali się przedmiotem zabiegów kokieterijnych ze strony rządu. Dr Koerber chciał rozpocząć z nimi układy. Czesi odpowiedzieli mu przecie, że nie będą się z nim układali, ponieważ nie mają do niego zaufania. Wówczas dr Koerber wezwał z Pragi do Wiednia Jerzego księcia Lobkowicza, marszałka sejmiku czeskiego, i prosił o pośrednictwo między nim i młodocześcami. Lecz książę Lobkowicz odmówił, a raczej wymówił się gładko. Nikt bowiem się nie podejmuje chętnie misji z góry straconej. Część winy za niepowodzenie zawsze ten i ów przypisze później pośrednikowi.

Wówczas dr Koerber zwrócił się z prośbą o pośrednictwo do Polaków, do Dawida Abrahama, Jaworskiego i Wojciecha Dzieduszyckiego. Owi posłowie polscy przyjęli tę propozycję. Co za pobudki skłoniły ich do kładzenia palca między drzwi — nie wiem. Przypuszczam chyba, że dr Koerber musiał im w zamian za ową misję niewdzięczną przyrzec znaczne ustępstwa narodowo-polskie. Tylko ten wzgląd mógłby zdecydować owych polityków, że się podjęli pośredniczenia w sprawie niewdzięcznej i dość niesympatycznej, boć chyba chęć skłonienia Czechów, by ustąpili wobec triumfujących obstrukcjonistów niemieckich z lat 1897—1899, — ta chęć nie jest dla nas sympatyczną i politycznie korzystną.

Politycy czescy rozmawiali z posłami polskimi o położeniu politycznym. Zastrzegli się przecie z góry, że traktują ową rozmowę, czy też rozmowę jako pogawędkę przyjacielską. O układach z rządem, nawet pośrednich, nie chcą słyszeć. Pragną bowiem, by rząd nie mógł się pochwalić choćby cieniem układów z Czechami.

Już takie odrzucenie układów, nawet pośrednich, było niepowodzeniem. — Drugą klęską była odpowiedź Czechów, dana politykom polskim. Czesi stawiają za warunek nieodzowny zaprzestania obstrukcji spełnienie dwóch następujących żądań:

1. Jawne, formalne rozporządzenie rządu, wprowadzające język czeski w urzędowaniu wewnętrznym;

2) Uroczysty reskrypt cesarski, nakazujący ministrom wstawienie do budżetu sumy, potrzebnej na założenie uniwersytetu czeskiego na Morawach.

Czechom wszystko jedno, czy owe żądania spełni gabinet obecny albo następny. Lecz oświadczają, że od tych dwóch żądań nie odstąpią.

Oto historia zakulisowa dwóch tygodni styczniowych, historia pouczająca i ważna. Każdy przyzna, że Czesi żądają bardzo mało. W ich żądaniach nie ma niczego, co bądź pozytywnie szkodłoby Niemcom, bądź ubliżałoby im w czemkolwiek. Rząd, który dba o równowagę stosunków polityczno-narodowych w państwie tak złożonym, jak Austria, powinien się zdobyć na energię i odwagę, by tym razem zaapelować do umiarkowania oraz pojednawczości Niemców.

Niemcy obalili dwa gabinety (Badeń, Thun), wymusili odwołanie rozporządzeń językowych, wreszcie przed laty czterech, w styczniu 1900 r. dostali gabinet biurokratyczny, pokrewny im i z nimi silnie sympatyzujący. Jeżeli pragną utrzymania tego rządu i nadal, muszą ponieść na ten cel ofiarę. A rząd musi im wyłomaczyć potrzebę takiej ofiary...

Żydowska bezczelność.

Ze Lwowa piszą nam: W ubiegły piątek wystawił teatr miejski sztukę p. Rossowskiego p. t. „Dymisja“. W czwartym akcie występuje epizodyczna figura żyda lichwiarza, który zabiera meble z domu swego dłużnika i nie chce dać napiwku posługaczowi. Posługacz woła do niego „ty cybuchu!“ i spluwa. Ta scena wywołała demonstrację żydowską; obecni na galerji żydzi u-

rzadzili wielką awanturę; najpierw krzyczeli: „kusz Bielecki“ (p. Bielecki grał owego posługacza), potem świstali, krzyczeli, kichali i t. p. i nie uspokoił się aż do końca przedstawienia. Taki bezczelny wybrzyk żydowski powinien być surowo karany. Jest w nim wyzywanie i prowokowanie naszego społeczeństwa. Jest on także wyrazem buty żydowskiej, wzmagającej się z dniem każdym. W interesie żydów nie powinno wcale leżeć prowokowanie ludności, wobec której tyle grzechów mają. Cierpliwość ludności może się przebrać. Tem bardziej powinni hamować swoje instynkty, gdy idzie o lichwiarzy i lichwę...

Polcja na razie zachowała się biernie; dopiero na drugi dzień skazano kilku awanturników na grzywny po 15 koron. Zachowanie się prasy było dość dziwne. Po większej części przemilczano to zajście, a „Dzień“ widocznie dla zaznaczenia swej barwy napadł gwałtownie na p. Roszowskiego. Tylko „Gazeta Narodowa“ napiętnowała w sposób należyty żydowskie zachowanie. Co jednak najmniejsza, że teatr polski uchylł czoła przed żydami. Na następny przedstawienie usunęto ów epizod, który żydów tak oburzył. Bardzo słusznie napisała z tego powodu „Gazeta Narodowa“:

„Żydzi tryumfowali! Oni dyktują nam prawa. Nam nie wolno ich krytykować. Nam nie wolno lichwiarza żydowskiego napiętnować. Do wodzów tego pisma żydowski po przedstawieniu piątkowym, twierdził, że żydzi byli w swym prawie, zakłócając owo przedstawienie — najgwałtowniej się jeszcze i prowokował, a oto teatr polski w mieście Lwowie poddał się jego zaleceniom, ustąpił przed prowokatorami żydowskimi... Powstał projekt zamianowania dla polskiego teatru we Lwowie kuratora żydowskiego, mającego trzymać wszystkie przeznaczone do grania sztuki, czy która z nich nie zawiera jakiejś krytyki, lub satyry plemienia żydowskiego i jego członków“.

Zajście to wybornie ilustruje nasze stosunki, żydowską arogancję i polskie niedołęstwo, daje ono także plastyczny formularz do drukowanych w „Głosie Narodu“ artykułów „Sjonizm i asymilacja“.

Ze Śląska.

Przed kilku dniami zamieściliśmy korespondencję z Cieszyna, w której była wiadomość o zamiarze wydawania dziennika polskiego, przez „partję liberalno-ewangelicką“. Z powodu tego doniesienia, otrzymaliśmy z Cieszyna dwa listy, które poniżej zamieszczamy.

Pierwszy list brzmi, jak następuje:

Mały garnizon.

Obraz z życia wojskowego w Niemczech

napisał

porucznik Bilse.

18

(Ciąg dalszy).

Cieszył się już zawczasu w myśl widokiem, jak ta mała kobietka płacząc do stóp mu się rzuciła i prosi o tajemnicę.

Wesoło podśpiewując wszedł Borgert do domu, oddał płaszcz, szablę swemu żołnierzowi i zszedł na dół do Leimannów.

Nie byli sami. Był u nich adjutant pułkowy, który dziś już po jedenastej opuścił kancelarię, gdyż pułkownik wyjechał na polowanie. Borgert ucałował gwałtownie ręce pani Leimann, gdy tamci obaj panowie przez okno wyglądali za przejeżdżającym Bleibtrenem z Königową.

Po chwili całe towarzystwo zaśmiewało się, słuchając jak Borgert w swój dowcipny sposób, z niesłychanie komicznymi gestami i wyborną mimiką opisywał swoje najświeższe zdarzenia.

Tymczasem Pommer siedział przy biurku i długim listem do matki dawał ulgę strapienemu sercu. Wyśpiewywał tam istne hymny pochwalne na cześć swego nowego przyjaciela, wyślawiając przesadnie jego szlachetny sposób myślenia.

Uspokoił się już nieco, wypadki tego fatalnego wieczoru widział jeszcze ciągle w tem samym świetle, lecz już bardziej ze stanowiska człowieka, który głęboko przekonany o nikczemości swego czynu, może sobie powiedzieć, że popełnił błąd, raczej przez nieszczęśliwy zbieg okoliczności, aniżeli wskutek zepsucia, lub wrodzonej złości.

Około południa ubrał się z zamiarem odwiedzenia pani Kahle, gdyż o tej porze zawsze była sama w domu.

CIESZYN 19 stycznia 1904.

Willowa 13.

Śmiem prosić uprzejmie o umieszczenie w „Głosie Narodu“ kilka słów moich, do których ogłoszenia zmuszają mnie informacje korespondenta z Cieszyna, wydrukowane w Nrze 9 z 13 b. m., które niestety zbyt późno doszły mej wiadomości.

Korespondent ów donosi, że odbywają się tu w Cieszynie narady w celu założenia pisma „ewangelicko-liberalnego“, do czego dodaje uwagę, że „podobno jest już upatrzony redaktor nowego pisma w osobie p. Wr., którego w tym celu po wielu żmudnych zabiegach na początku roku szkolnego do Cieszyna sprowadzono“. — Słowa te są przejrzyste — najwyraźniej odnoszą się do mojej osoby i podsuwają mi zamiary, które przez głowę mi nie przeszły.

Jestem nauczycielem języka polskiego w gimnazjum polskim tutaj i jako nauczyciel, usiłujący wypełnić uczciwie swoje obowiązki, ani bym mógł, ani bym chciał podejmować się redakcji jakiegokolwiek pisma politycznego, zajęcie takie bowiem stawiałoby mnie w kolizji zarówno z zadaniami zawodu nauczycielskiego, jak i z władzą szkolną t. j. z c. k. Radą szkolną krajową śląską w Opawie, której jestem podwładnym, narządziłoby mi niewątpliwie na mnóstwo przykrości i bodaj czy nie spowodowałoby konieczności wzięcia rozbraju z zawodem nauczycielskim. Do tej zaś ewentualności, zdecydowałem się po długim namyśle pracować na polu pedagogicznym, nie chciałem żadną miarą doprowadzać. Już samo rozpowszechnianie tego rodzaju wieści, która niezawodnie pochwycą skwapliwie pisma niemieckie wrogie pracy polskiej na Śląsku, może narazić na nieobliczalne szkody i mnie samego i zakład, w którym uczę.

Krzywdą także niemałą jest rzucenie na mnie podejrzenia, jakoby miał być redaktorem pisma „ewangelicko-liberalnego“ niemniej i z tego względu, że ani wyrażenie „liberalne“ tak bardzo dyskredytowane przez liberałów austriackich, nie określa właściwie przekonań moich, ani też, gdyby nawet pominąć wzgląd na sprzeczność zawodu nauczycielskiego z redaktorstwem, nie mógłbym w żadnym wypadku być redaktorem pisma „ewangelicko-liberalnego“; — jakkolwiek bowiem cenę bardzo wysoko pracę polską ewangelików na Śląsku, z łona których wyszedł tyle zasłużonych s. p. Paweł Stalmach, z wykształcenia swojego jak wiadomo, pastor ewangelicki, to jednakże nie uważam, aby było dla mnie w jakimkolwiek wypadku właściwe miejsce do pracy w szeregu wyznaniowych ewangelickich.

Z tego, co powiedziałem, wynika, że o sprowadzeniu mnie na Śląsk rzekomo na redaktora pisma ewangelicko-liberalnego nie może być mowy — przyjaciele moi namówili mnie do osiedlenia się tu ze względu na potrzeby gimnazjum

Z bijącym sercem, z uczuciem głębokiego żalu i zawstyżenia wstępował po schodach wyłożonych miękkim kobiercem i niedługo czekał na wpuszczenie.

Z radosnym okrzykiem podbiegła ku niemu, zarzuciła mu ręce na szyję i zaczęła namiętnie całować usta, chociaż się opierał.

— Jakże ci wdzięczna, żeś przyszedł! Tak już tęskniłam za tobą! Teraz mi już dobrze, kiedy jesteś przy mnie! Mój mąż nie wróci, dopiero wieczorem, musisz zostać ze mną, nie mogę żyć bez ciebie!

Po tych słowach pociągnęła go do pokoju i zamknęła mu usta nowymi pocałunkami.

— Całą noc spędziłam bezsenność — zaczęła znów szepcząc namiętnie — nie mogłam pojąć mojego szczęścia, zdawało mi się, że to tylko we śnie znalazłam człowieka, którego kochać mogę i który mnie kocha. O, jak ci dziękuję, ty mój jedyny drogi!

Pommer siedział przy niej jak skamieniały. Nie mógł słowa wydobyć z siebie i milcząc znośił pieszczoty pięknej kobiety.

Gdzie się podziały szlachetne zamiary, które go tu sprowadziły? Przyszedł, żeby naprawić zło zrobione, żeby wyrazić swój żal! oskarżyć się, że działał pod wrażeniem fatalnej chwili, pod wrażeniem rozpetanej namiętności i nieokiełzanego uczucia!

Ale teraz nie mógł się oskarżać, nie mógł banalnymi słowami rozpraszać uludy, w której żyła ta kochająca kobieta. I to co uważał przedtem za obowiązek honoru, wydało mu się teraz niemożliwym, wobec tego namiętnego żaru, który wzbudził w jej sercu. Raczej umrzeć, niż musieć wyznać, że wszystko było tylko kłamstwem, żartem, czy kaprysem. Na tę miłość nie mógł odpowiedzieć brutalnym odepchnięciem!

I kiedy głowa tej kobiety zupełnie swemu uczuciu oddanej spoczęła na jego piersi, w której serce waliło jak młotem, zasnęła w nim zupełnie zmiana: z silnego, niezłomnego męża stał się ofiarą posłuszną tajemniczej potęgze, — potęgze miłości.

polskiego, a ja ugiem tym namowom wobec tego, że byłem wedle stanowczego zapewnienia p. dyrektora zakładem jedynym kandydatem na etatową posadę nauczyciela języka polskiego w szkole naszej, nikt więcej bowiem pomimo wielokrotnego rozpisywania konkursu, o tę posadę się nie ubiegał,

Dr. Kazimierz Wróblewski
nauczyciel państwowy gimnazjum
polskiego w Cieszynie.

Drugi list pochodzi * od jednego z najzasłużniejszych działaczy polskich — ewangelickich ze Śląska:

Proszę uprzejmie o udzielenie mi, jako dobrze poinformowanemu, gościnnego miejsca, celem kilku uwag i sprostowania korespondencji z Cieszyna w „Głosie Narodu“ z dnia 13 stycznia b. r.

Szan. korespondent jak mówi śląskie przysłowie, „słyszał dzwony, lecz nie wie w którym kościele“. Z rozwojem naszych stosunków i potrzeb nie od dziś rozmawia się u nas o potrzebie większego o ile można codziennego pisma, obok naszych ściśle ludowych piśmierek tygodniowych. Każdy rozsądny i szczerzy patriota u nas rozumie, że każde pismo, jeżeli ma mieć powodzenie i spełnić swoje zadanie, nie może być wyrazem jednego, któregośkolwiek bądź kierunku politycznego, lecz musi być piśmem szczeropolskim, jednoczącym na wspólnym gruncie wszystkich Polaków. Na tem tle już chyba powinno być obojętne kto sprawę zapoczątkuje, z kim najprzód o niej rozmawia i o możności przeprowadzenia rzeczy rozważa.

Nie to chyba grozi niebezpieczeństwem naszej narodowej jedności i solidarności, że o takiej sprawie rozmawiają z sobą ludzie jednego stronnictwa, a raczej ludzie zbliżonych do siebie przekonań, ale raczej i bardziej grozi podejrzywanie ludzi i osób o niecne zamiary.

Ze się taką sprawę zawsze i wszędzie traktuje poufnie — a nie potajemnie, jak chce Szan. korespondent — i że się jej nie ogłasza zaraz plakatami i afiszami, to chyba wynika z natury rzeczy i stąd, że, jak słusznie powiada sam korespondent, „jest to muzyka dalekiej bardzo przyszłości“. Tutaj tem bardziej nie mogło być inaczej, ponieważ nie było żadnych narad i pertraktacji na jakichkolwiek zwołanych w tym celu zebraniach, ale po prostu tylko towarzyskie pogadanki i informowanie się ze strony jednej osoby w drukarniach i u dobrych znajomych, czy i o ileby sprawa takiego pisma dała się przeprowadzić. A tak nikt absolutnie nie ma powodu do jakichkolwiek żalów, podejrzeń lub obaw.

Nie jest zaś prawdą, że rozsyłano jakie listy po Galicję i Królestwie w celu pozyskania funduszy, lub choćby uwiadomienia o istniejących

Wzrok jego spoczął z lubością na postaci kobiety, którą trzymał w ramionach. Pod lekką ranną suknią rysowały się wyraźnie młodzieńcze kształty, z białych ramion ześlizgnęły się koronki rękawów, od włosów biała woń oszałamiała zmysły; — reszta stanowczości nieciała od tego zawsze spokojnego i równoważonego mężczyzny. Objął drżącą kobietę w gwałtownym namiętnym uścisku.

Było już pod wieczór, gdy Pommer opuścił dom pani Kahle.

Z niepewnym wzrokiem, jakby nieprzytomny, szedł przez ulicę nie zważając na żółnierzy oddających mu przepisowe ukłony, byłby nawet nie spostrzegł Borgerta, gdyby ten nie był go głośno z drugiej strony ulicy powitał. Niechętnie przystanął i patrzył szklanymi oczyma na oficera, który ku niemu podchodził.

— Dzień dobry, kochany Pommer. — Jakże zdrowie po przepiciu?

— Dziękuję, dziękuję, już dobrze, czuję się całkiem dobrze, bardzo dobrze i... co jeszcze chciałem powiedzieć... byłem tam!

— U niej? No, to było rozsądnie. Wszystko w porządku.

— Naturalnie, wszystko załatwione, w najlepszym porządku.

— No w takim razie dowidzenia. Muszę iść dalej.

— Adieu, i jeszcze raz serdeczne dzięki!

— Ależ proszę, to przez przyjaźń, widzisz przecie, że ci dobrze żyć.

— Tak, będziemy przyjaciółmi!

Gdy Pommer znalazł się w swoim mieszkaniu, był bliskim rozpacz. Bo, co zrobił?

Zamiast wczorajsze zapomnienie otwartem wyznaniem odpokutować, wpadł jeszcze głębiej w zło, m'ast waleczyć wszystkimi siłami ze słabością, dał do wczorajszego błędu, nową, daleko cięższą zbrodnię. I jeszcze więcej! Oszukał przyjaciela, podeptał jego zaufanie, jego szlachetne i życiwe rady!

(Ciąg dalszy nastąpi).

zamiarach, lub też, jakoby na redaktora mającego niby powstać pisma upatrzone p. Wr.

Nie chcąc wdawać się w szczegóły lokalnych sporów, ani ich zaogniać, musimy tylko nadmienić, że autor korespondencji omówionej w obu powyższych listach, napisał ją jedynie w najlepszej intencji służenia sprawie polskiej na kręścach.

Murzyni przeciwko Niemcom.

Niemieckiej opieki już nawet murzyni znieść nie mogą. Znany jest ze skandalicznych procesów nikczemny sposób krzewienia tak zwanej cywilizacji przez żołdaków pruskich. Wyzysk ludności, rozpajanie wódki, zadawanie rozpusty na murzynkach, ma być kulturą, uszlachetniającą. Książę Arenberg skazany na więzienie dla formy, dla uśmierzenia oburzonej opinii, jest żywym tego przykładem. Nic więc dziwnego, że w takich warunkach odzywa się w tych ludach pierwotnych wrodzony im pęd do wolności i do zrzucenia hańbiącego jarzma.

W tej chwili wybuchło w południowo-zachodnich koloniach niemieckich powstanie szczepu Hererów, pod wodzą ich przewodcy Samuela Mahahero.

Posiadłości te obejmują 830.970 kwadr. km., wynoszą więc przeszło półtora raza tyle obszaru, co państwo niemieckie; ludności jest 200.000, w czem 5000 białych. Graniczą na północy z portugalską Angolą, na południu z Kaplandem, na wschodzie również z posiadłościami i sferą wpływów angielskich. Najważniejszym miejscem portowym tego obszaru jest Swakopmund, siedziba zarządu Windhoek, który z pierwszym ma połączenie koleją. Właśnie tę część kraju zamieszkują Hererowie, szczep murzyński, należący do tak zwanych murzynów „Bantu”, którzy zajmują całą centralną Afrykę aż po Sudan i południową do krajów hotentockich. W posiadłościach południowo-afrykańskich Niemiec leży granica etnograficzna. Większa, północna i środkowa część: kraj Damara jest murzyńska, południową: kraj Nama, zajmują Hotentoci, ludność pierwotna, którą coraz więcej świeża, młoda i płodna rasa murzyńska wypiera.

Niedaleko Windhoek rezyduje król kraju Damara, Samuel Mahahero.

Rządzi swemi Hererami i Kaframami, którzy paszą bydło. Jako naród pasterski — tak bywa — są ludem wojowniczym, dzielność swoją już kilka razy w ostatnich czasach okazali. Przybyli z północy przed 100 laty i zachowali niepodległość do ostatnich czasów. Ojciec teraźniejszego króla walczył aż do swej śmierci w r.

1890 z Niemcami. Walka skończyła się układem z młodym jego synem i następcą Samuelem Mahahero. Jednak i on widocznie nie mógł wytrzymać zbyt łaskawej opieki, bo chwycił za broń. Broń bardzo nie równa. Bronzowo-czarni, lub żółto-brązowi, prawie, że nadzy Murzyni z oszczepami i łukami, tak zwanymi: „kirri i otssagai”, a choćby i z odtylewkami przeciw oddziałom niemieckim, sprawnym, uzbrojonym w manlichery, niszczącym z zabójczą pewnością.

W ciemnych tych głowach barwą i brakiem oświaty, świta nadzieja wolności. Niemców tak mało w Windhoek i na stacjach kolei do Swakopmund. Zabijają ich, zniszczą tor kolejowy, powyrwają szyny i będą wolni. Tymczasem telegramy już dały znać do Berlina. Z Wilhelms-hafen 1000 żołnierzy wsiada na okręt, by ratować ojczyznę niemiecką w Afryce i już uchwalają nadzwyczajne kredyty w parlamencie. Niemców biją. Windhoek zagrożony. Wielu wytłuczono; skóra, o ile jeszcze nie złupiona, cierpnie. Ale niedługo wylądują posiłki i pójda żołnierze pruscy zwalczać Mahaherę w tym pięknym obecnie, bo skalistym i w dzisiejszej deszczowej porze pokrytym zielenią, kraju. Porządek zostanie przywrócony, mężczyźni wymordowani, a kobiety (są wcale piękne, piszą dzienniki niemieckie) będą zadawałać egzotyczne gusta bohaterskich Prusaków.

Pierwszy król Korei.

Korea od pewnego czasu ciągle nam brzmi w uszach. Pełno o niej szczegółów w dziennikach i tygodnikach całego świata, a przecież, naprawdę, wiemy o tym kraju bardzo mało. Nie jesteśmy nawet pewni, kto jest monarchą na tym półwyspie? Jeden dziennik nazywa cesarza koreańskiego imieniem Gi, drugi nadaje mu miano Li-Ying Koum, według trzeciego zowie się on Yi-Hyeung. Jak jest właściwie, nie wiemy. A dalej. Jedni twierdzą, że małżonką jego jest miss Brown, córka amerykańskiego misjonarza z Wisconsin; w „Almanachu Gotajskim” zaś powiedziano, że cesarz jest wdowcem, oraz, że zmarła cesarzowa była z wyjątkiem Korejką, córką ministra Cziroka. Słowem, tajemnica zupełna spowija osobę tego monarchy. Polityce chodzi tylko o kraj, a nie o panującego. Dynastji nie dotyka ona wcale. Dla szerszego ogółu tymczasem mogą być ciekawe szczegóły o rodzinie panującej. To też najspytniejsi dziennikarze starali się je wydobyć, niestety na próżno. Udało im się jednak odkryć początek dynastji koreańskiej. A początek ten był, według legendy, taki:

— Dawno już temu mieszkali w jednej z północnych prowincji chińskich władca, słynny ze

złego prowadzenia się. Miał on metresę. Pewnego dnia owa faworyta pańska, przechadzając się nad brzegiem rzeki, spostrzegła nad nią kłęb mgły w kształcie jajka. Wkrótce ujrzała, jak z jajka tego wyszło dziecko precudnej urody. Wówczas schwyciła je na ręce i śpiesznie pobiegła do zamku, aby pokazać dar niebios swemu panu. Pan zamku jednak nie ucieszył się tym podarunkiem. I mgła i jajko i dziecko — wszystko to wydało mu się podejrzanym. Położył więc dłoń na „gongu”, aby wezwać mandaryna będącego na służbie. Po chwili zachwiała się portjera, wyszywana w złote smoki i chimery i we drzwiach ukazał się mandaryn.

— Wyrzucić to! — rzekł pan, wskazując na dziecko.

Mandaryn pokłonił się do samej ziemi, wziął z rąk faworyty niemowlę, drżące ze strachu, znów się pokłonił i wyszedł, aby je oddać, obyczajem swego kraju, świniom na pożarcie. Stało się jednak coś dziwnego. Świnie rzuciły się w chlewie natychmiast ku nowemu przybyszowi, ale zamiast go pożreć, otoczyły staraniami i nakarmiły obficie. Widząc to mandaryn, pobiegł do pałacu i oznajmił władcy o tem, co zaszło. Wówczas pan rozkazał mu przynieść dziecko z powrotem; zatrzymano je w pałacu, obsypano pieścizotami i darami, oraz nadano mu imię „Światło wschodu”. Dziecię rosło szybko. Jego piękność, siła i mądrość wzbudzały ogólny podziw. Władca był dla niego początkowo bardzo łaskawy, potem stał się zazdrosnym. W końcu wypędził „Światło wschodu” ze swego pałacu. Nienawiść jego była tak silna, że młodzieniec nigdzie nie czuł się bezpiecznym. Uciekając, dotarł aż do krańca ziemi chińskiej i zatrzymał się nad brzegiem rzeki Jalu. Stał nad jej wodami bezradny. Po chwili dopiero wziął swój łuk i wypuścił zeń strzałę, która z „światem” wpadła do wody. Wówczas wypłynęło na wierzch tysiące ryb, tworząc most, po którym piękny młodzieniec przeszedł na brzeg obcy. Tam znalazł on lud miły i łagodny, który wkrótce obrał go swym królem.

Tym ludem byli Korejczycy. Ten król zaś był założycielem dynastji, która do dziś dnia rządzi Koreą pod zazdrosnym okiem Japonji. Potomkiem tego „Światła wschodu” jest „Gi”, czyli też „Li-Ying-Koum”, czy wreszcie „Yi-Hyeung”, obecny monarcha, którego imię właściwie okryte jest tajemnicą. Czy ją rozwieje dopiero wojna?

ZE ŚWIATA.

Katastrofa w Konstantynopolu. — Setna rocznica śmierci Kanta. — Zamach na księcia Chercheulidze. — Katastrofa w windzie. — Czarny Matuzalem. — Listy — po drutach. — Kłopoty

SONIA.

PRZEZ

W. Odrowąża.

(Ciąg dalszy)

Wróciła szybko do domu, nieobecność jej przesłała niespostrzeżenie, nawet Pruskowi, ciągle zajęta, nie zwróciła na nią uwagi. Całe towarzystwo znajdowało się w stanie wysokiego podniecenia, pomimo tego nie przestawali pić dalej. Mifodji, zazwyczaj trzeźwy, obecnie krok miał niepewny i chwiał się całą swoją długą postacią i ujrawszy Sonię pochwycił ją za rękę.

— Moja, moja gołąbka, — mówił niewyraźnym głosem.

Uchylała się od jego pocałunków, którym przyklaskiwali pijani proboszcze, zajmowała ją tylko jedna myśl, jak wyjazd tego wieczora doprowadzić do skutku. Sądziła, że dzisiaj najodpowiedniejsza ku temu pora wskutek ogólnego zamieszania, wywołanego obecnością nietrzeźwych gości. Pomimo stanu podniecenia nerwowego, w jakim się znajdowała, postępowała ostrożnie. — Ukazując się od czasu do czasu na chwilę gościom, stopniowo wynosiła rzeczy swoje pod boczną ścianą domu i tu umieszczała je razem wśród ciemności, gdyż kuferek zapakowany okazał się dla niej niemożliwym do jednorazowego przeniesienia. Po pewnym czasie ukończyła całą pracę, nie zwróciwszy niczyjej uwagi. Furman nadjechał, Sonia niespostrzeżona opuściła dom rodzicielski.

III.

Małe wiejskie saneczki, zaprzężone w parę drobnych, ale rzączych koników, szybko pomknęły po szerokim gościńcu, pokrytym grubą warstwą śniegu. Mróz był kilkunasto-stopniowy, —

lecz noc pogodna, jasna, niebo wyiskrzane gwiazdami. Furman, owinięty olbrzymim kożuchem, wydawał się jakąś szeroką, bezkształtną masą, pozbawioną kształtów ludzkiej postaci. Wobec niego Sonia, zajmująca główne siedzenie, z głową pochyloną, była małą zaledwie figurką, jakby miniaturową sylwetką. Z chwilą ruszenia koni pierwszą jej myślą było poczucie swobody, odetchnęła całą pierś, jakby pozbawiona gniozącego ją dotąd ciężaru. Dom rodzicielski opuszczała bez żalu, wspomnienia lat dzieciństwa dawno zatęły się w jej pamięci, a wrażenia ostatnich miesięcy po powrocie z Kaługi, były jednym ciągiem przykrości. — Prawda, krok jej obecny był wprost przeciwnym ostatniej woli matki, ale skrupuły jej na tym punkcie ustąpiły zupełnie, pod wpływem parotygodniowego chłodnego rozmyślenia. Życie, jakie ostatnimi czasami prowadziła, a więcej jeszcze przyszłość, jaką jej gotowane, były wprost wstrętnymi jej naturze; pojmowała całą doniosłość kroku, jaki czyniła w tej chwili, uznawała, że istotę swoją stawia jakby w grze na kartę ryzykowną, a jednak nie żałowała zupełnie spełnionego już faktu i myśl powrotu nie przesunęła się nawet przez jej głowę.

Wszak te lata, w których umysł się rozwija i najsilniej wrażenia przyjmuje przepędziła zdala od kochającego serca matki, w chłodnej atmosferze domu protojereja, a co główne, natura jej pozbawiona była tła sentymentalnego. Wiedziała że czeka ją nieznaną przyszłość wśród nowego otoczenia i nowych ludzi, przeczuwała, że może ją spotkać niejeden zawód i rozczarowanie, a jednak rwała się ku tym nieznanym światom, marzyła o pracy na szerokiej arenie w imię podniosłych celów. Aleksey tylokrotnie wspominał że jednostka inteligentna powinna poświęcić osobiste widoki dla dobra ogółu, że kto raz pojął i przyswoił sobie nowe prawdy, powinien pójść za wewnętrznym głosem obowiązku, nie oglądając się na żadne względy postronne. Sonia myślała dalej o sobie, że czyniąc obecny krok stanowczy, nie tylko spełnia obowiązek względem

społeczeństwa i jednocześnie ratuje samą siebie przed despotyzmem ojca, ale nadto nie popełnia żadnego występku przeciwko najbliższemu, pozostawiając w domu dorosłą siostrę, która pragnie objąć zarząd gospodarstwem i dotąd zazdrościła jej takowego. Ta siostra nie zna innego świata oprócz domu ojcowskiego i nie ją w ostatnich nie razi; przyzwyczajona od dziecka do ładu miejscowego, potrafi lepiej niż ona trafić w myśli ojca i spełniać jego żądania, może zresztą wyjść za Mifodjego i zapewnić mu trwalsze szczęście niżby to ona zdołała. Ją zaś w tym domu ojcowskim wszystko raziło na każdym kroku, zaznała przedsmak innego świata i nie mogła pogodzić się z otoczeniem, do gospodarstwa domowego nie czuła się zdolną zupełnie, postać ciągle pijanego ojca, zamiast szacunku, wstręt w niej budziła, a myśl o wspólnym pożyciu małżeńskim z Mifodjem stanowiła dla niej rzecz tak straszną, że wolałaby śmierć wybrać.

— Panienko, nie zimno wam, zapytał furman, zwracając ku niej otuloną głowę.

— Nie zupełnie, odrzekła, noc taka ładna, przyjemnie jechać.

— W pół drogi odetchnięty koniom w Znamieńskim, to i panienka się rozgrzeje.

Na tem rozmowa się urwała; furman nie był wielomównym, a Sonia nie gniewała się zupełnie, że ją zostawiono własnym myślom. Mróz był silny, Sonia jednak nie odczuwała go zupełnie, pomimo tego, że przeszło już od dwóch godzin znajdowali się w drodze. Ujechali blisko połowę przestrzeni oddzielającej Pokrowskie od stacji kolei żelaznej, a dziewczyna ciągle jeszcze znajdowała się w stanie podniecenia. Było już koło północy, gdy konie zatrzymały się dla krótkiego odpoczynku przed domem zajezdnym we wsi Znamieńskiej; po niedługim stukaniu Sonia znalazła się w dobrze ogrzanej izbie karczmejnej, gdzie podano jej herbatę, która czeka w Rosji na podróżnych o każdej porze dnia i nocy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

chińskich nadwornych lekarzy. — Podarek miljonera.

Katastrofa w Konstantynopolu. — Pora obecna jest porą pielgrzymek mahometan do Mekki, to też w Konstantynopolu roi się od dziko wyglądających postaci, nadiągających ze wszystkich krain, przez Mahometan zamieszkałych, a port jego od parowców, przewożących stąd pielgrzymów do Arabii. W tych dniach spoczywały także między innymi na kotwicach w porcie parowce „Nivernais“ tow. francuskiego, „Transports Maritimes“ i „Carica“ tow. rosyjskiej floty dobrowolnej.

Każdy z nich wiózł od 600 do 700 pielgrzymów, — pierwszy do Dżeddah, — portu Mekki, drugi do Aleksandrii. Z nadchodzącym wieczorem kapitan parowca „Nivernais“ postanowił podróż rozpocząć. Podniesiono tedy kotwice i parowiec popłynął z prądem w stronę morza Marmora, prąd jednak okazał się tak silny, że niósł parowiec bokiem i to wprost na stojącą w pewnej odległości „Caricę“, pomimo natężonej pracy maszyn i steru. Załoga „Caricy“ dojrzała niebezpieczeństwo, ale była bezsilna wobec braku pary w maszynach, ognie bowiem podczas postoju pogaszono, to też „Nivernais“ pędził ku niej coraz szybciej, aż wreszcie uderzył bokiem w jej przód całą siłą. Przód parowca rosyjskiego zagłębił się niemal na 2 metry w parowcu francuskim, a burspryt (maszt, wystający okólnie z przodu parowca) przewrócił komin jego, poczem oba parowce, związane razem, pomknęły z prądem, bo skutkiem uderzenia pękły także łańcuchy kotwice „Caricy“. Wśród pielgrzymów powstała panika strasna, wielu bowiem widząc płomienie i snopy iskier, buchające na pokład z otworu po przewróconym kominie, sądziło, że na parowcu „Nivernais“ nastąpił wybuch. Jedni przeskakiwali na pokład „Caricy“, inni rzucali się dziesiątkami do wody i znikali, porwani przez silny prąd w głębinach. Na sygnały alarmowe obu parowców nadjechało mnóstwo parowców holowniczych i łodzi. Jedne z nich ratowały pielgrzymów, inne starały się rozłączyć złączone parowce. Udało się to w końcu, po wysadzeniu na ląd podróżnych. Jak przypuszczają, 60 pielgrzymów znalazło śmierć w falach.

Setna rocznica śmierci Kanta. Dnia 12 lutego r. b. Królewiec obchodzić będzie setną rocznicę śmierci Emanuela Kanta. Uniwersytet królewiecki przygotowuje odpowiednią uroczystość, a na domu Kanta umieszczona będzie tablica pamiątkowa.

Zamach na księcia Chercheulidze. W Karsie na Kaukazie spełniono zamach na życie poliemajstra księcia Chercheulidze. Znajdującego się przy nim policjanta raniono w piersi na wylot. Jednego zлочyńców rannego ujęto. Książę Chercheulidze nie poniósł żadnego szwanku. Zamach spełniono prawdopodobnie na tle walk Ormjan przeciw rządowi.

Katastrofa w windzie. — Telegram z Salat-Louis donosi, że w fabryce obuwia Browna, współpracownicy, po skończonej robocie, otoczyli windę na szóstym piętrze. Naraz ktoś otworzył przedwcześnie kratę ochronną i jedenaście osób zostało zepchniętych przez tłoczących się z tyłu. Ośm osób poniosło śmierć na miejscu.

Czarny Matuzalem. Z Aleksandrii donoszą, że w Sudanie żyje pewien szeik nazwiskiem Mahsour, liczący obecnie 141 lat. Ten starzec urodził się za rządów sułtana Dakfura i widział trzech władców na tronie. Był żonaty 14 razy, a owocem tych małżeństw było 14 synów i 6 córek. Co się tyczy jego trybu życia, to nie używał on nigdy tytoniu, kawy i żadnych spirytualistów. Mięsa jada bardzo mało i prawie wyłącznie żywi się mlekiem. Pomimo tak niezwykłego wieku sędziwy szeik jest zupełnie rześkim i zdrowym i spodziewa się jeszcze wiele lat przeżyć.

Listy — po drutach. Inżynier włoski Piscicelli wynalazł sposób przesyłania listów, dzienników i pakietów w maleńkich wagonikach, poruszanych prądem elektrycznym po drutach. W Londynie utworzył się już włosko angielski syndykat z kapitałem pół miliona funtów szterlingów dla eksploatacji tego wynalazku. Do syndykatu należy też wielu Francuzów, w ich rękach p. de Morny i księżna d'Uzes. Próby mają być dokonane pomiędzy Rzymem a Neapolem.

Kłopoty chińskich nadwornych lekarzy. W krytycznym położeniu znajdują się

obecnie nadworni lekarze chińscy. Niedawno zachorował ulubiony sługa cesarzowej wdowy Li-tien-Ying. W swojej trójce o niego sprawdziła cesarzowa doktorów, którzy orzekli, że niema niebezpieczeństwa. Ale cesarzowa nie zadowolili się takiem gołosłownym upewnieniem i zażądała piśmiennej gwarancji, że go uzdrowią. Ponieważ faworyt jest już bardzo stary, trudno ręczyć, że wytrzyma tę lekką niedyspozycję, a gdyby, pomimo gwarancji, umarł, lekarze popadliby w niełaskę i co jest dalszą jej konsekwencją, musieliby sobie życie odebrać. Żle jest być doktorem w Chinach.

* * *

Podarek miljonera. Moskiewski miljoner Rjabuszyński wystąpił dla pewnej artystki operetkowej w Petersburgu — jako podarunek — białego niedźwiedzia, w nader oryginalny sposób. Niedźwiedzia, zapakowanego do beczki i spojonego, aby się spokojnie zachowywał, wysłano jako pakunek za frachtem koleją nikolajewską. Dopóki niedźwiedź był pijany, było wszystko dobrze; kiedy jednak wytrzeźwiał a nowa forma bytowania nie przypadła mu do gustu, rozbił beczkę i zaczął się po wagonie tak bardzo awanturować, że służba kolejowa zaniepokojona niezwykłym i niezrozumiałym hałasem, musiała pociąg, będący w pełnym biegu, zatrzymać. Można sobie wyobrazić zdziwienie funkcjonariuszy kolejowych na widok takiego pasażera, którego pobytu w wagonie nie umieli sobie na razie wytłumaczyć.

KRONIKA

Kalendarzyk kościelny. Dziś czwartek Agnieszki panny męczenniczki; w piątek Wincentego i Anasztazego męczenników.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 7 minut 31, zachód przypada o godz. 4 minut 11, długość dnia godzin 8 minut 40

Kupujcie tylko u Chłopców!

Od administracji.

„Tygodnik Zakopiański“ wychodzić będzie w ciągu zimowych miesięcy — do końca kwietnia — dwa razy na miesiąc. Natomiast otrzymają Czytelnicy nasi dwutygodniowy dodatek literacki ilustrowany. „Tygodnik Zakopiański“ i dodatek literacki, będą zatem wychodzić kolejno co tydzień.

Wszystkie zamówione „Kalendarze krakowskie“ zostały zamawiającym wysłane. Kto kalendarza nie otrzymał, zechce reklamować na pocztę, w ostatnich dniach reklamacje nadesłali nam: Kółko rolnicze w Rzeszotarach p. Świętniki Górne, dr Wojciech Buśadwokat Nlepołomice, dr Gawlik Sucha, Wp. Zajac Limanowa, Józefa Szafiarska Nowy Sącz, Kółko rolnicze w Zawoju.

Z KRAJU.

Kościół w Podgórzu a żydówstwo. Piszą nam z Podgórza:

Biedny zaprawdę ten kościół w Podgórzu! niedosyć, że stoi jak szatara, nie! mogą czekać się zastąpienia go innym, lecz nadto jeszcze urąga mu żydówstwo. Z dwóch stron głównego wchodu w rynek będą mu asystowały obstrukcyjne wyszynki wina. Z jednej strony zło o tyle jest mądrzejsze, chociaż i to być nie powinno, że wejście do szynku prowadzi przez siebie. Natomiast z drugiej strony zaledwie kilka kroków od głównej bramy kościoła, urządził sobie przybyły obcy żyd Bernstein, czy Bornstein najordynarnejший wyszynk z wchodem frontowym. Aby łatwiej dopiąć celu, porozumiał się z żydówką Dereszewiczową, wykonywującą w odleglejszej ulicy wyszynk wina po mezu, aby wniosła podanie do władzy politycznej o przeniesienie wyszynku, i prawo to za umówionym rokiem wynagrodzeniem jemu odstąpiła. O ile wiemy, gmina zapytała o opinię, stanowczo się temu sprzeciwiała, a kompetentna władza dotąd na otwarcie w tym miejscu wyszynku nie zezwoliła. Bernstein czy Bornstein nie czekając decyzji na podanie Dereszewiczowej, wynajął lokal, w którym mowa, urządził go i dziś, jutro ma w nim wyszynk wina otworzyć. Na pytania ziurnionych katolików głosi, że ma zapewnienie, iż Dereszewiczowa otrzyma zezwolenie o które podał.

Jakkolwiek wątpliwe należy, aby przechwytki żyda się złożyły i władze na taką profanację kościoła zezwoliły, to jednak pruszamy tę kwestję, by zaznaczyć do jakiego stopnia pierwszy lepszy żyd jest przeświadczony, iż wszystko mu się da przeprowadzić choćby to w najwyższym stopniu uczucia chre-

ścijan obrażało. W każdym razie spodziewamy się, że probosz miejscowy, gmina i wierni katolicy chronić będą biedny swój kościół od zamachów ze strony żydówstwa. A i Dyrekcja gimnazjum powinna swoje weto podnieść, nie więcej bowiem jak kilkanaście metrów od lokalu szynkowego znajduje się budynek gimnazjalny. Któż zaręczy, czy sprytny szynkarz nie będzie wciągał uczniów w czasie paury na lampoczkę drugim bocznym wejściem.

Tarnów 19 sty. zaia. (Karnawał. — Tow. muzyczne. — Tow. ku wspieraniu młodzieży szkolnej.) Tarnów nie ma wielkiego szczęścia do wielkich zabaw. Zwykle w karnawale odbędzie się jeden lub dwa bale śmietanki miejscowej i t. zw. szlagonów okolicznych i na tem koniec. Nie przeszkadza to jednak, iż w skromnych ramach „wieczorków“ zabawa wre nie na żarty, nie krępowana wielką etykietą. Będzie więc cały rój przeróżnych wieczorków „wesołych“, ale w najbliższym czasie, bo 30 b. m. odbędzie się tany „na dobroczynność“, bo na rzecz budowy domu dla nieuleczalnych.

Na 6 lutego zapowiadają znowu bal kostiumowy. Młodzież obój poci marzy o tem, co też tegoroczny karnawał przyniesie... Marzy w najlepszych nadziejach, a oju kleszeń trzeszczy, ale „dla dobra dziecka“, cóżby też człowiek nie zrobił!

* Towarzystwo muzyczne w Tarnowie odbyło walne zgromadzenie przy bardzo słabym udziale członków. Wiadome, iż prezes p. Łucki już wcześniej zrezygnował, dokonano więc wyboru nowego prezesa, w osobie starosty p. Stanisława Danajewskiego. Zastępcą prezesa wybrany p. Rymald Lelek.

W skład wydziału weszli: Br. Lipowski Elward, Librowski Tadeusz, Sławy Ferdynand, Szymański Władysław, Vayhinger Stanisław, Dzieciolowski Bolesław, Górski Teofil, Donnersberg Józef i dr Krużkiewicz Władysław. Na zastępców wydziałowych wybrano: Ochaba Bronisława, Kijaka Stanisława, Brodzkiego Edwarda.

W ciągu ubiegłego roku miało Towarzystwo 3280 koron dochodu, a 3156 koron rozchodu; pozostaje więc na rok bieżący 123 koron, nie licząc halery. Czytelnicy majątek Towarzystwa wynosi 2992 koron.

* Towarzystwo ku wspieraniu młodzieży szkolnej odbyło walne zgromadzenie, na którym rozdzielono znaczniejsze kwoty między tutejsze szkoły ludowe na przybory naukowe, odzież i ciepłe śniadania dla ubogiej młodzieży. Otrzymały: Szkoła wydziałowa żeńska 165 kor.; szkoła wydziałowa męska 188 koron, szkoła Staszica (męska) 202 kor., Staszica (żeńską) 253 kor., szkoła Brodzkiego 177 kor.; szkoła Kosińskiego 155 kor.; szkoła Konarskiego 188 kor. i szkoła Hoffmanowej 77 kor. Razem 1400 kor.

Wkładka członka wynosi rocznie 2 korony 40 h. Wpisywać się można u p. Szypuły, skarbnika Towarzystwa.

Podziękowanie. Otrzymujemy następujące pismo: Rada gminy Piekary na posiedzeniu dnia 16 stycznia 1904 na wniosek naczelnika gminy Piekary, Antoniego Kubery, uchwaliła przesać podziękowanie radcy dworu p. Federowiczowi w Krakowie, za pomoc i zapomogę dla powołania gminy Piekary w r. 1902 i 1903, za co składają staropolskie Bóg zapłać! Piekary 16 stycznia 1904. Antoni Kubera, nacz. gm., Jan Ludwikowski, Wojciech Jelonek, Tomasz Pyla, Andrzej Pyla, Stanisław Suchan, Wojciech Ludwikowski, Paweł Paluch, Wincenty Sroka, Józef Tyrka, Franciszek Gajowy.

„Dzień“ lwowski twierdzi, że informacje podane w tym dzienniku przez naszego korespondenta są nieprawdziwe. Pozostawiając głos w tej mierze naszemu korespondentowi, musimy tylko nadmienić, że każdy, kto czytuje „Dzień“, musi dojść do przekonania, że jest to pismo żydowskie. I nie widzieliśmy powodu, aby się redakcja „Dnia“ miała tego wstydić. Właśnie najgorsza jest obłuda.

KRAKÓW, 21 stycznia.

Podwyższenie opłat gminnych od napojów rozpalających, do miasta wprowadzanych lub tu wyrobionych i zużywanych, weszło w życie z dniem 15 b. m.: 1) Od rumu, araku, esencji porzeczowej, rosolisu, likieru i wszelkich napojów od jednego hektolitra po 50 k. 2) Od alkoholu, spirytusu winiowego, olejków woianych, tyktury, esencji i wogóle wszelkich cieczy, do których alkohol wchodzi, jako główna część składowa, a to: od spirytusu do 50 stopni od jednego hektolitra po 25 k., do 75 stopni od jednego hektolitra po 37-50 k., ponad 75 stopni od jednego hektolitra 50 k. 3) Od wina od jednego hektolitra po 10 k. 4) Od piwa: a) przy wprowadzaniu portera i piwa angielskiego od jednego hektolitra 7 k.; b) przy wprowadzaniu wszelkich innych gatunków piwa i przy wyrobie wszelkich innych gatunków bez różnicy od jednego hektolitra po 3 k. 3) We wszystkich wypadkach, w których wódka wolna jest od podatków państwowych w myśl § 6 obowiązującej ustawy wódzanej, ma być również wolną od opłat gminnych, czyli dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego. (Opłaty od piwa, wymienione w art. I 4 b. ustawy z końcem 1909 r.)

Modlitwa jubileuszowa

K. ZAJĄCZKOWSKIEGO w Krakowie, plac Marjański 1. S.

do N. P. Niepok. Początek z obrazkiem 1 szt. 4 h. — Modlitwy do Niepok. Początek N. Panny i do Cidownego P. Jezusa w kościele Marjańskim z 2-ma obrazkami po 10 hal. — Nowanna d. Opatrzności Boskiej 1 sztuka 4 hal. — Koronka do św. Antoniego, litanja i Responsorium z obrazkiem 1 szt. 6 hal. — Do nabycia w handlu artykułów dewocyjnych:

Natomiast spirytus do gotowania i palenia (denaturowany), poltura, lakier, oraz spirytus dla celów naukowych uwolniony został nadal od poboru opłat gminnych.

Rocznica styczniowa. W dalszym uzupełnieniu programu uroczystości ku uczczeniu 41-rocznicy boju o niepodległość z r. 1893/4, która odbędzie się w sali krakowskiego „Sokoła“ w niedzielę dnia 24 b. m. donosimy, iż w uroczystości tej również udział zabraza zaszczytnie pianistka panna Sarnecka, a deklamację wygłosi p. D. Śliwicki. Bilet wstępu sprzedaje handel p. Radnickiego przy linii A. B. Rynek główny.

Nowy Ratusz. Podkomitet iawestycyjny Rady miasta pod przewodnictwem wiceprezydenta dra Leo, na wtorkowym posiedzeniu uchwalił zasadę rozpisania ściślejszego konkursu co do planu budowy nowego ratusza.

Z Towarzystwa przyrodników. W czwartek dnia 21 stycznia b. r. o godzinie 6 ej wieczorem w sali zakładu chemicznego (ul. Jagiellońska) odbędzie się posiedzenie Towarzystwa przyrodników im. Kopernika.

Na porządku dziennym: odczyt prof. dra Olszewskiego p. t.: „Przyrządy do skraplania wodoru“ (z demonstracją).

Wtorkowa konferencja historyczna zgromadziła szerokie audytorjum, w którym przeważali przedstawiciele świata naukowego i literackiego i liczny zastęp młodzieży akademickiej. W auli byli obecni, o ile można było zauważyć, rektor uniwersyte'u prof. Krzymusi, prof. Wicherkiewicz, prof. Ulanowski, sekretarz generalny Akademii, ks. rektor Gromoski, prof. Tretiak, pr f. Jaworski L., prof. Rostworowski, prof. Krzyżanowski. Przeszło 300 osób przysłuhiwało się z natężoną uwagą wszechstronnemu referatowi prof. Finkla, wypełniającemu znaczną część konferencji. Prelegent rozpoczął od wymienienia ogólnych prac Konecznego i Szelagowskiego, poświęconych tej epoce. Zestawiając te najnowsze prace z pracami starszych pokoleń, prof. Finkel podkreślił przejście od pesymizmu do optymizmu. Za przyczynę zaś zwrotu uważa naturalną reakcję podniesienia tętna życia narodowego i wzrost studiów ekonomicznych. Referent widzi znaczne rozszerzenie badań w kierunku terytorjalnym w najnowszych pracach Pappé'go. O ile chodzi o Litwę, Ruś, oprócz pracy Pappé'go, ma dzieło Abrahama o „Organizacji Kościoła na Rusi“ niepospolite znaczenie, to bowiem dzieło rozpoczyna intensywniejsze badania nad kulturą duchową polską na Litwie i Rusi. Tej strony badań brak zupełny w historiografii ruskiej i rosyjskiej. Po podniesieniu konieczności dokładniejszych studiów w dziedzinie kulturalnej ściśle polskiej, prof. Finkel zakończył uwagami o obecnym psychologicznym kierunku badań historycznych, których wyrazem są prace Breisiga i angielska powszechna historia wydana w Cambridge.

W interesującej dyskusji wzięli udział dr Koneczny, nie widząc w epoce jagiellońskiej istotnych znamion dla określenia ich jako epoki dziejów Polski; prof. Boratyński, nawiązując do konkluzji prof. Finkla, podniósł potrzebę badań i wydawnictw nad osobą i czasami Baturęgo. Prof. Czermak wskazywał na ujemne cechy historiografii rosyjskiej; dr Stanisław Kutrzeba bronił starych dynastycznych podziałów dziejów, jako najbardziej pedagogicznych i zaznaczył, że za najwięcej charakterystyczną cechę epoki jagiellońskiej uważać należy akcję organizacyjną państwa, przez coraz silniejszą konsolidację.

Z teatru miejskiego komunikują nam: Artyści nasi pod kierunkiem p. Mielewskiego odbywają pełne próby z wytwornej 4 aktowej komedji Oskara Wilde'go „Kobieta bez znaczenia“ którą niedawno z wielkim powodzeniem wystawiono w Berlinie w Neustheater. Sztuka ta obfituje w role kobiece które grać będą: panie Wolska, Rutkowska, Mrozowska, Artakwinówna i Sulima — główną męską rolę lorda Hlingroth odtworzy p. Sobiesław inne ważniejsze role wykonają panowie: Przybyłowicz, Lezczyski, Zawierski, Andruszewski.

„Kobieta bez znaczenia“ osnuta jest na tle życia arystokracji angielskiej które autor maluje z elegancją i humorem.

Niby strejk. Obalamuceni przez agitatorów socjalistycznych robotnicy z fabryki p. M. Jarry do tej pory trwają w bezrobociu, tak, że p. Jarry musiał przyjąć nowych robotników, aby personal fabryczny zkompletować. Nowo zgłaszający się robotnicy na próbno się zgłaszają, gdyż p. Jarry ograniczył potrzebę fabryki do normalnych rozmiarów. Obecnie pracuje w fabryce około 140 robotników i robotnic, czyli, że liczba poprzednia została uszczuplona o 40. Strejkujących jest około 70 osób. Dola tych ludzi wcale nie wesoła, gdyż lekkomyślnie porzucając dobry zarobek, są dziś na długi czas zdani na łaskę chudej zapomogi z chudego funduszu strejkowego, jeżeli w ogóle taki fundusz istnieje.

Tymczasem ruch w fabryce p. Jarry jest prawidłowy, choć strejkownicy różnemi fortelami starają się nakłaniać robotników do bezrobocia, co im się jednak nie udaje, a fabryka pilnowana jest przez policję cywilną i wojskową, która krąży z bliska i z dala fabryki.

Sirekujący i robiący przerwę w komunikację pomiędzy składem fabrycznym w Sukienicach a fabryką, lecz i tu nie znajdują powodzenia wobec czuwającej policji.

Ten niepotrzebny, lekkomyślnie zaczęty strejk, cięży będzie całkowicie na sumieniu niesumienych agitatorów, którzy biednych robotników skłonili do zaniechania roboty, jedynie chcąc wywołać zamęt. W żydowskiej fabryce wyrobów platerowanych na Podgórzu nikt nie strejkuje... to takie charakterystyczne.

Doprawdy nasi dzielni robotnicy chrześcijańscy, powinni już raz wyzwolić się z pod żydowskiej opieki.

Z karnawału „Ognisko“ drukarzy i litografów — na pomnożenie funduszy budowy własnego domu, urządza zabawę taneczną w górnej sali „Sokoła“ w sobotę dnia 30 b. m.

Początek wieczoru o godzinie 9 tej, muzyka 100 pułku piechoty. Bilet wstępu — pojedynczy 2 kor. familijny 4 kor.

Beseda Czeska urządza zabawę taneczną — w sali restauracji browaru p. Jana Goetza Okocimskiego przy ulicy Lubicz. Przygrywać będzie muzyka 100 pułku piechoty. Początek o godzinie 9 wieczorem. Wstęp dla członków 1 kor. 50 hal, dla nieczłonków 2 kor. — bilet familijny dla członków 3 korony, dla nieczłonków 4 kor.

Wieczór taneczny, urządzony staraniem grona pań z „Czytelni dla kobiet“ na dochód bezpłatnej wypożyczalni książek odpowiadał swemu celowi, bo i licznie zgromadzona młodzież bawiła się obojętnie do świtu i dochód na piękny cel wcale pokazy, co w wielkiej części jest zasługą pań aranżujących „Wieczór“. Należy się im też szersze podziękowanie.

Stowarzyszenie kupców katolickich na walnym zgromadzeniu członków, odbyłm dnia 19 b. m. wybrało prezesem p. W. Orde, sekretarzem p. St. Molę, skarbnikiem p. St. Teslara; a komisji kontrolującej weszli pp. Czarniecki i F. Dunikowski.

Walne zgromadzenie cechu ślusarzy, młynarzy, kowali, rzeźników i pielników w Krakowie na którym nastąpiły wybory całego zarządu, odbędzie się dnia 28 stycznia we czwartek o godzinie 6 wieczorem w lokalu „Przyjaciół“ ul. św. Tomasza l. 37 (dom ks. prałata Jul. Bukowskiego). Lista uprawnionych do głosowania członków jest do przejrzania w mieszkaniu cełmistrza A. Staszczyka, ul. Krowoderska l. 50.

Werbunek. Na terenie krakowskim pojawiła się aż z Londynu nadobna para, z której on nosi miano Gerschen Isaak Schoinschoir, ona Lea More. Otóż ta żydowska para niby m. żeniła się przyjechała tu fatygując na werbunek, ale nie do Armji Zbawienia, tylko do świątyni Wenery. Rozpoczęła więc wspólnie zabieg o pozyskanie żywego towaru. W tym celu Schoinschoir umieścił swą niby żonę Leę w domu nieregularnego dla poznania miejscowych stosunków.

Policja jednak, która rychło poznała plany żydowskich lotrzyków umieściła czułą parę pod telefonem.

Ogień w pałacu pod Baranami. Wczoraj o godzinie w pół do 7 wieczorem zaalarmowano straż pożarną o ogień wynikłym w pałacu pod Baranami. III. pluton straży z naczelnikiem p. Nowotnym wyruszył na miejsce pożaru, gdzie zastał palącą się belkę w murze, pomiędzy drgiem a trzpieniem piętrem; zatliła się ona od komina. Ogień w kilka chwil ugaszono, a belkę wyrąbano. Szkoda nieznaczna.

Przejechanie. Pogotowie ratunkowe, po udzieleniu pierwszej pomocy, odwiozło wczoraj do szpitala św. Łazarza, 75 letnią praczkę Marjanę Jasiewiczową, którą wóz ze składu piwa p. Rippa przejechał w ulicy Senej, skutkiem czego Jasiewiczowa doznała złamania kości strzałkowej lewej nogi.

Porządku w mieście. Magistrat miasta Krakowa przypomina przepis o czystości i porządku na chodnikach, zwłaszcza podczas zrzucania śniegu z dachów i posypywania chodników piaskiem, lub popiołem w razie gołoledzi.

Gabryelski (Kraków) kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina i harmonie — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczek.

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek 21 stycznia: „Krzyżacy“, obraz dziejowy w 12 odsłonach z powieści H. Sienkiewicza (po raz 22).

W sobotę 23 stycznia: „Kobieta bez znaczenia“, sztuka w 4 akt. Oskara Wilde, przekład B...é (nowość).

W niedzielę 24 stycznia o godzinie 3 po południu: „Kopciuszka“, widow. fant. z muzyką, śpiewami i tańcami, przerobił A. Walewski (po raz 15).

W niedzielę o godz. 7 wieczorem: „Kobieta bez znaczenia“, sztuka w 4 akt. Oskara Wilde, przekład B...é (po raz drugi).

Repertuar teatru ludowego.

We czwartek 21 stycznia: „Król Władysław Łokietek“ czyli „Wiśliczanka“, opera narodowa w 3 aktach J. N. Kamińskiego z muzyką Elsnera.

W sobotę 23 stycznia: „W rok 1863“, obraz dramatyczny w 5 aktach, przez H. Strokę.

W niedzielę 24 stycznia po południu: „Król Władysław Łokietek“ czyli „Wiśliczanka“, opera narodowa w 3 aktach J. N. Kamińskiego z muzyką Elsnera.

W niedzielę wieczorem: „W rok 1863“, obraz dramatyczny w 5 aktach, przez H. Strokę.

Powszechne wykłady uniwersyteckie.

(W dni powszednie o 7, w dni świąteczne o 6 wieczór).

We czwartek 21 i w piątek 22 stycznia: Dr Stanisław Estreicher, pr f. Uniw. Jag.: „O uwłaszczeniu włościan w Galicji“. (W Collegium Novum II piętro w sali im. Kopernika nr 62).

W sobotę 23 stycznia: Dr Kazimierz Rogoyski, prof. Uniw. Jag.: „O żywieniu się roślin“. (W Collegium Novum II piętro w sali im. Kopernika nr 62).

W niedzielę 24 stycznia: Dr Michał Siedlecki, profesor Uniw. Jag.: „O życiu w kropli wody“. (W auli I szkoły realnej przy ul. Studenckiej II p.).

Kącik humorystyczny.

Na wieczorku.

— Widzę, panie Stefanie, że pan nabiera w ruchach zręczności...

— A tak, bo biorę lekcje tańca!

— Jakże panu idzie?

— O, bardzo dobrze!... Tylko mi jeszcze dama przeszkadza. Tańczyłbym daleko pewniej, gdyby mi ciągle pod bokiem nie sterczała.

Wpadła.

— Co pani mówi! Ten stary dziad oszukał przy ślubie naszą młodszą przyjaźniącą, co do swoich lat?

— Haniebnie! Ujawniał ją, że ma lat 79, a po ślubie okazało się, że ma zaledwie 64. Biedna wpadła strasznie!

Dziedziczne.

— Wyobraźcie sobie, kolego, Iksowiec się ożenił!

— Mnie to wcale nie dziwi, oasem, przewidywałem, że tak skończy, bo znam całą jego rodzinę, u nich — to dziedziczne.

Z sali sądowej.

„Cherchez le Juif“...

Przed sądzią hr. Mieroszewskim stanął wczoraj w sądzie powiatowym karnym Jan Strychalski, gospodarz z Więckowic pod zarzutem oszczerstwa, popełnionego na szkodę moralną „kuzyna“ swego, Jana Węgla.

A więc — opowiedzcie panie Janie Strychalski, jak to było? — zapytał sędzia obwinionego.

— A no, proszę świetnego sądu... nie wiem.

— Powiedzieć więc krótko: czyście w jesieni roku 1902, rzekli przed żandarmem: że w starostwie zeznaliście, iż Jan Węgiel szynkuje wódkę na kieliszki i żeście tak mówili na niego „ze złości“...

— Nie, proszę świetnego sądu — nie mówiłem.

— Ej, powiedzcie prawdę, bo będzie źle...

— Proszę świetnego sądu — jeśli ma być niedobrze — to i... powiem...

A no... mówiłem!...

Zapytywany następnie poszkodowany Jan Węgiel, na którego Strychalski rzucił potwarz, zeznał, że nigdy wódki na kieliszki nie szynkował, jeno na fiaszki, gdyż ma sklepik i tylko „na fiaszki“ sprzedawać mu wolno — o czym wie.

— Ale—mówił dalej Jan Węgiel — w Więckowicach żyd Lüpshütz propinator, i ten jest zły za to, że mam sklepik, to też doniósł na mnie do starostwa, że szynkuje wódkę na kieliszki — i podał, jako świadka Jana Strychalskiego...

Zostałem zasądzony przez starostwo na 10 koron kary, ale gdy później Strychalski wobec żandarmów przyznał się, że na mnie mówił nieprawdę ze złości — zostałem od tej kary uwolniony.

Ponieważ powyższe zeznania Węgla potwierdziło dwóch żandarmów — przeto sędzia wydał wyrok, zasądzający Jana Strychalskiego za potwarz — na 5 dni aresztu.

— Proszę świetnego sądu a za co to? — pyta naiwnie Strychalski.

— Abyście na drugi raz nie grzeszyli kłamstwem, przeciw swemu bliźniemu.

— A kaj mówiłem prawdę, ino mnie Węgiel prosił, bym wobec żandarów odwołał — i machając ręką opuścił salę rozgoryczony...

Z poważnionych „krewnych“ — żyd Lüpshütz, propinator, śmiać się zapewne będzie do rozpuku...

Tak to onym bywa, którzy idą żydom na rękę.

Paczki po 4 ct.

CUKIERNIA ADAMA PIASECKIEGO

w Krakowie przy ul. Długiej l. 10

poleca Paczki po 4 ct. Chrust codziennie świeży. Przyjmuje zamówienia na ucztę weselne i zabawy. Poleca kremy, torty, wielki wybór ciast deserowych, cukry, czekoladki, herbatniki itp. jak również napoje, wódki, koniaki, likiery, kawa i herbata o każdej porze. Czytelnia zapatrzona w różne dzienniki. — Lokal otwarty do 1-szej w nocy.

Paczki po 4 ct.

Małoletni przestępca.

Stanisław W., syn stróża, zaledwie 12 rok życia liczący, dopuścił się, jako chłopak, przydany do pomocy kelnerów w kawiarni Sauera, kradzieży na szkodę jednego z kelnerów tejże kawiarni.

Młody przestępca stanął ze skruszoną miną przed sędzią i przyznał się do winy w zupełności.

Opowiedział, że z kufierka zamkniętego zabrał kelnerowi zegarek srebrny z łańcuszkiem i dwie książeczki Kasy oszczędności, które ukrył w wozowni. Gdy rewizję zrobiono w domu u jego rodziców, rzekł mu ojciec „oddaj, jeśliś co wzięł, nie rób mi wstydu!“. Chłopak rozplakał się na to upomnienie ojca i do winy wobec urzędnika policyjnego natychmiast się przyznał. — Dodał jednak, że mu pomagał w kradzieży parobek Jan Piszczek.

Sędzia wymierzył młodemu przestępcy karę trzydniowego aresztu — a wyrok ten wywołał rzęsiste łzy u zasądzanego młodzieniaszka, którego sędzia postanowił przedstawić do ukasowania w myśl znanego rozporządzenia ministerjalnego, względem postępowania karnego przeciw małoletnim, po raz pierwszy karanym.

Dział ekonomiczny.**Wyrób „krajowy“ der Zuckerfabrik in Lużany**

oto napis bezczelny i kpiący wprost z naszej poblątwiwości, jaki kartel chropiński umieścił na pudełkach z cukrem kostkowym, puszczonech w tych dniach z bukowinśkiej fabryki niemieckiej w Łużanach.

Nie mogące przeciwdziałać inaczej zupełnie zwycięstwu cukru przeworskiego w walce konkurencyjnej z cukrem niemieckim, zaczęli chropińscy wyrabiać w swojej na wskroś niemieckiej fabryce w Łużanach na Bukowinie cukier kostkowy i chcą teraz zalewać nas swoim produktem od wschodu.

Jeżeli chcą walczyć z nami koniecznie, to niech walczą uczciwie: jakością, ceną towaru, ale wprost bezczelnością trzeba nazwać umieszczenie na towarze fabryki założonej specjalnie w celu zniszczenia galicyjskiej produkcji cukrowniczej, napisu „wyrób krajowy“, a obok znaku ochronnego głowa wołu i liter L. Z. F. (Lužaner Zucker-Fabrik).

Biurowi reklamy i rozpowszechnienia wyrobów krajowych (Lwów, Batorego 12) przestrzega cały ogół konsumentów krajowych, kupców, właścicieli cukierni, kawiarni i t. p. przed tym nowym zamachem na naszą kieszeń ze strony sprytnych kartelowców zachodnio-austriackich i uprasza wszystkich ludzi dobrej woli, a zwłaszcza członków Towarzystw „Pomocy przemysłowej“, aby rozwinięli energiczną działalność, celem uświadomienia społeczeństwa o tej nowej formie napaści ze strony niemieckiego przemysłu.

Cukier prawdziwie krajowy z naszej galicyjskiej fabryki w Przeworsku nosi napis na głowie i kartonach; Cukrownia i rafineria w Przeworsku (znak ochronny burak).

Z lizby handlowej i przemysłowej. W Londynie osiadł agent eksportowy (Platzagent) austriacki, obejmujący zastępstwa na Anglię.

Blizszych informacji udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

TELEGRAMY.**Koniec strejku w szkole rolniczej.**

Lwów 20 stycznia. (Tel. pryw.) „Słowo Polskie“ dowiaduje się, że uczniowie szkoły rolniczej w Kobiernicach z wyjątkiem trzech powrócili do zakładu.

Delegacja austriacka.

Wiedeń 20 stycznia. Komisja budżetowa delegacji austr. rozpoczęła obrady nad budżetem okupacyjnym.

Po referacie sprawozdawcy Sustersica przemawia minister skarbu Burian zaznaczając, że odpowie na wszelkie pytania, jakie do niego w czasie dyskusji będą wystosowane.

Rozpoczyna się dyskusja.

Wiedeń 21 stycznia. Na popołudniowym posiedzeniu rozwinięła się dłuższa dyskusja, w której mówcy stawiali szereg pytań, na które minister Burian dał szczegółowe wyjaśnienia, poczem komisja uchwaliła kredyt okupacyjny.

Następnie del. Dawid Abrahamowicz referował tytuł „Wspólne ministerstwo skarbu“. Na tem posiedzenie zamknięto.

O język w armji.

Wiedeń 21 stycznia. (Tel. wł.) „Neue Freie Presse“ donosi, że stronnictwo niemieckie w del. austr. i w parlamencie austr. postanowiło zebrać się na ogólne posiedzenie, aby zaprotestować energicznie przeciw znanym rozporządzeniom ministra wojny o kwestji językowej w armji.

Stronnictwo niemieckie twierdzi, że te rozporządzenia wpłyną zabiłająco na organizację armji wspólnej i na udział żywiołu oficerskiego w służbie wojskowej.

Wiedeń 21 stycznia. (Tel. wł.) „Neue Freie Presse“ przypomina, że w roku 1885 w komisji budżetowej delegacji austriackiej dnia 4go listopada ówczesny minister wojny wystąpił ostro przeciw Apolinaremu Jaworskiemu za to, iż tenże twierdził, że znajomość języka niemieckiego nie jest koniecznym warunkiem do uzyskania stopnia podoficerskiego w armji.

Minister wojny oświadczył z naciskiem, że nikt nie może zostać podoficerem, kto nie włada językiem niemieckim, gdyż język ten jest łącznikiem wszystkich żywiołów w monarchji austriackiej.

„Neue Freie Presse“ zapytuje ironicznie, czemu to, co przed laty dwudziestu uważano za konieczną podstawę dobrej organizacji armii obecnie straciło swoją wartość.

Sejm czeski.

Wiedeń 21 stycznia. (Tel. wł.) Znany i osławiony poseł Wolf, w artykule ogłoszonym w „Deutsches Volksblatt“ i przez siebie podpisanym oświadcza, iż rząd nie powinien się trudzić ze zwoływaniem Sejmu czeskiego, albowiem Niemcy tak długo nie pozwolą na uchwalenie w Sejmie zapomóg dla dotkniętych powodzią, dopóki Czesi nie zaprzestaną obstrukcji w parlamencie.

Ataki na Derschatta.

Wiedeń 21 stycznia. (T. wł.) Dr. Derschatta, atakowany przez członków swego stronnictwa z powodu znanego wniosku, postanowił zwołać plenarne posiedzenie stronnictwa i postawić na niem kwestję zaufania.

Obstrukcja na Węgrzech.

Budapeszt 21 stycznia. (Tel. wł.) Rozkład stronnictwa Kossutha już się zaczyna. Wczoraj wystąpił z partji poseł Lengyel. — Jest to już trzeci poseł, który się przyłącza do obstrukcji.

Pos. Lengyel w liście wystosowanym do Kossutha zaznacza, iż ten, jako prezes, że prowaǳi stronnictwo, wyczekując na opinię wyborców a nie działając stanowczo.

„Celem każdego stronnictwa jest dojście do władzy. — Trzeba zatem teraz na całej linii stoczyć walkę stanowczą ze stronnictwem liberalnem, trzeba wystąpić przeciw uchwałom z roku 1867“.

Za przykładem posła Lengyela pójǳie prawdopodobnie 15 do 20 posłów.

Położenie gabinetu hr. Tiszy jest bardzo krytyczne. Zdaje się, iż będzie musiał zwrócić się do ostrzejszej taktyki w zwalczaniu obstrukcji.

Eksplozja w fabryce prochu.

Grac 21 stycznia. W fabryce prochu w Rendsdorf wybuchł w jednym z warsztatów pożar, wskutek czego eksplodowała nieznaczna ilość prochu. Jeden robotnik ciężko, jeden lekko ranny. Dzięki natychmiastowej interwencji straży pożarnej ogień nie przeniknął się do bliskiej prochni.

Skutki strejku w Krzymiczowie.

Drezno 21 stycznia. Z Krzymiczowa donoszą, że strejkujący robotnicy mimo przechwałek przewódców musieli ustąpić z powodu braku zaopatrzenia, a także z powodu zaciągania pracy ze wszystkich stron. Fabrykanci wykluczyli z góry wszystkich przewódców strejku. Słychać, że połowa tkaczy, a więc przeszło 3.000 zostanie bez pracy.

Motu proprio.

Rzym 21 stycznia. Wczoraj wydane zostało „Motu proprio“ Papieża, zatytułowane „Romani pontificibus“ z dnia 17 grudnia z r. Rozwiązuje ono komisję dla wyboru włoskich biskupów i sprawę tę przydziała kongregacji „Sancti Officii“.

Śnieżycy w Bośni.

Serajewo 21 stycznia. W całym kraju szaleje śnieżycy. Komunikacja przerwana. Z powodu tego odroczył generał bar. Albori swą podróż inspekcyjną.

Z dalekiego Wschodu.

Pekin 20 stycznia. Rosyjskie oddziały wojskowe w Czingwangtao i Szanhajkwang zostały odwołane. Mają się one udać do Mandżurji. W prowincji Peczili pozostaną jedynie oddziały w Pekinie i w Tientsinie dla obrony poselstwa.

Londyn 21 stycznia. (Tel. wł.) Wiadomości pokojowe z dalekiego Wschodu napływają coraz liczniej. Zdaje się, że dzięki interwencji dyplomatycznej francusko-angielskiej, uda się konflikt rosyjsko-japoński załatwić pokojowo.

Trzeba przyznać, że Rosja okazuje więcej dążności pokojowych, niż Japonja; jest ona je-

dnak daleko gorzej od Japonji do wojny przygotowaną.

Kolonja 21 stycznia. (Tel. wł.) W sprawie załatwienia konfliktu rosyjsko-japońskiego nie da się jeszcze nic pewnego powiedzieć, bo Rosja daje wymijające odpowiedzi co do swego stanowiska w Mandżurji, mianowicie nie wyjaśnia, czy zatrzyma Mandżurję, czy też poprzestanie na obsadzeniu kolei idącej przez terytorjum mandżurskie.

Londyn 21-go stycznia. Berliński telegram „Pal Mal Gazette“ zapewnia, że kwestja pokoju czy wojny została rozstrzygnięta na rzecz pokoju i sprawa pokoju została w Petersburgu zdecydowana. Życzeniem japońskim o tyle zadość uczyniono, że utrzymanie pokoju jest zapewnione.

Tientsin 21 stycznia. Biuro Reutersa dowiaduje się z dobrego źródła, że wielokról Juangczy-kał wydał decyzje w sprawie obrony granicy między prowincją Czili i Mandżurją na wypadek wojny rosyjsko-japońskiej.

Wydano zarządzenia, celem przewiezienia na granicę 20.000 żołnierzy chińskich.

Z Bałkanu.

Konstantynopol 20 stycznia. Porta robi starania, aby pomocnicy komendanta żandarmerji, którzy mają być przydzieleni dla komendanta żandarmerji ze strony mocarstw, weszli w turecką służbę, co jednak jest nie możliwem do przyznania na kontrolny charakter tych organów.

Sofja 21 stycznia. Telegr. agencja bułgarska donosi: Wiadomość prasy zagranicznej o memorjałach wręczonym ks. Ferdynandowi bułgarskiemu przez kilku niezadowolonych oficerów bułgarskich, jest wymysłem i polega na mistyfikacji. W pałacu księcia nie skradziono też żadnego memorjału ani innych dokumentów i nikt z funkcjonariuszów policyjnych nie został wydalony.

Śmierć wynalazcy.

Wiedeń 20 stycznia. Ferdynand Manlicher, który skonstruował używany obecnie przez armję austriacką karabin, zmarł dzisiaj w nocy w 56 roku życia.

Sejm węgierski.

Budapeszt 20 stycznia. Posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godz. wpół do 11 tej. Zgłoszono pięć nowych interpelacji. Izba przeszła następnie do dalszego ciągu dyskusji jeneralnej nad drugim przedłożeniem o kontyngencie rekruta. Pos. Rakowski z partji ludowej omawia historję parlamentu w ostatnich latach.

Dwaj defraudanci.

Budapeszt 20 stycznia. Władze wojskowe poszukują listami gończymi porucznika artylerji Adolfa Kropscha i zastępcę oficera Kolomana Erblera, którzy zrobiliśy długów na 3600 kor. uciekli. Mieli się oni przyłączyć do powstańców macedońskich.

Traba wodna.

Londyn 20 stycznia. Traba wodna wyrządziła wielkie spustoszenia w Bloemfonteinie. Liczba osób zabitych dotąd nie wiadoma. Straty materialne przenoszą miljon funtów szterlingów.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 20-go stycznia. — (Giełda pop.) — Godzina 8: — Marki 117-20 Renta majowa 100-70, Węg. renta koronowa 99-10, Akcje austr. zakładu kredyt. 675-75, Akcje węg. 771-—, Akcje Anglobanku 580-50, Akcje Uniobanku 542-50, Akcje Landerbanku 446-50, Akcje kolei państw. 670-50 Lombardy 86 —, Akcje turyki 482 —, Akcje tytoniowe 388 —, akcje Alpiny 416 — Losy tureckie 182-75, Ruble 252-50.

Cukier (spok.) 18-60, spirytus (ustalony) 44-80 nafta niezmieniona. Berlin 20-go stycznia. — (Giełda wiecz.) — Austriackie Akcje kredytowe 418-40 Towarzystwo dyskontowe 184-60.

NADEŚLANE.

Rubryka „Nadestane“ nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

MATTONIEGO
GISSHÜBLER
naturalna
szcawa alkaliczna

Peleryny Zakopiańskie.

Najtańsze źródło zakupna peleryn męskich i damskich

w Bazarze wyrobów krajowych

J. F. J. Komendziński, Zakopane.

GROTA FANTASTYCZNA

ulica Florjańska L. 24 Cukry deserowe za pół
kg. ztr. 1, 1-50, 2.
Cukiernia Piątkowskiego i Kissa.

4 stycznia b. r. w pociągu przedpołudniowym między Wieliczką a Bogumiłowicami został odcinany zarybek (Salskiwy). Łaskawy znalazca rzeczy oddać zgubę pod adresem: Nodzyński, Wieliczka, Kozi Różek, gdzie otrzyma wynagrodzenie. 1030

W Krakowie
poleca się
HOTEL POLSKI

blisko kolei
przy ulicy Floryańskiej
(obok bramy Floryańskiej).

Posiada pokoje od najwykwintniejszych do najskromniejszych; ceny bardzo przystępne, od 60 ct. za pokój.
Uwaga! Na miejscu znajduje się telefon Nr. 469 do użytku Gości, tak w obrębie Krakowa jak i do wszystkich głównych miast całej Austrii. 1784

DZIERŻAWA

Folwark Hyżne 350 morgów ornego z łąkami, gorzelnią 340 Hectol. kontyngentu, budynkami w najlepszym stanie, chmielek 14 morgów, jest do wydzierżawienia od 1 kwietnia 1904. Odległość od stacji Rzeszów 20 km., od stacji Jawornik 10 kilometrów. Szosa rządowa i powiatowa przechodzi przez majątek.

IN WENTARZ

żywy i martwy krów bardzo mlecznych 60 sztuk i jałownik rasy półkrwi Fryzyskiej, także z wolnej ręki do sprzedania.

RZĄDCE

bardzo zdolnego, energicznego i zaufanego polecam. — Blizszej wiadomości udzieli Kazimierz Jędrzejowicz, Rudnik nad Sanem. 63 5 6

Posagowo piękna

jest delikatna biała, miękka cera, jak również twarz wolna od piegów i nieczystości. Aby to osiągnąć należy myć się codziennie 977 4 50

BERGMANN'S
Mydłem Liliowym
marka ochronna „dwaj górnicy“
Bergmann & Co. w Dreźnie i w Tetschen nad Elbą.

Do nabycia po 80 halerszy:

Apt. M. Proń w Krakowie
" W. Redyk " "
" K. Wiszniewski " "
" Bartmański i Spółka " "
" L. Rosenberg " "
Droguerya J. Hanak " "
" F. Zopoth i Sp. " "
" J. Wiszniewski " "
Anastazy Froncz " "
Reim i Spółka " "
Roman Drobner " "
St. Rożnowski " "
Stanisław Pawłowski apt. w Bochni
Jan Miehnik " "
Apt. Jakubowski w Nowym Sączu
" L. Georgen " "
Drog. T. Kwieciński " "
Apt. A. Karpiński w Rzeszowie
" J. Kołodziejowski " "
Drog. Kaz. Hommé w Wadowicach.

Rutynowana nauczycielka muzyki

uczennica pierwszorzędnego profesora, udziela lekcji gry na fortepianie po przystępnej cenie u siebie w domu i poza domem.

Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“. 2192 3 6

W najgłębszej pokorze

ze łzami w oczach udaję się do serc łaskawych. Jestem wdową już lat 80 po nauczycielu ludowym, emigrancie, po którym nie pobieram najmniejszej pensji. Pograżona więc jestem w największej nędzy, wyniszczona 11-letnią chorobą mej córki seminarzystki, w której zakończyła życie. Już 3 lata t. j. od śmierci mej córki mało opuszczam łóżko boleści. Nie mając z nikąd żadnej pomocy błagam łitościwie serca, aby raczyły zmiłować się nad nędzną staruszką, liczącą już 70 lat a ja na słabych i chwiejących nogach zawlokę się do tej Królowej Cudownej u OO. Karmelitów na Piasku i tam błagać będę zdrowie i błogosławieństwo dla moich Dobrodziei. Z głębokim szacunkiem
Rezala Wloherok, ulica Rajska L. 10.

MŁODY CZŁOWIEK

właściciel realności, znający się dokładnie na manipulacji biurowej, poszukuje stałej posady biurowej, inkasa w większym przedsiębiorstwie lub t. p. — Łaskawe zgłoszenia pod: „PRACA“ do Administracji „Głosu Narodu“. 3147 0 10

Herbata z Brodów!

Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą
HERBATĘ ROSYJSKĄ
zbioru majowego poleca **HANDEL** 2628
W. ADAMOWICZA
W BROADACH na pograniczu rosyjskiem.

1 funt „FAMILIJNEJ“ b. dobrej	Złr. 1-40
1 funt „MELANGE DE MOSKAU“ w oryg. opak., najlep.	2-50
1 funt „IMPERYAL“ cesarskiej w oryg. opak.	3-50
1 funt „OKRUCHOW“ z najlepsz. herbat kwiatowych	1-20
KAWA CEYLON znakomita 5 kilo franco	9—
Bullon Wołyński higieniczny 1 kg.	2-80

Herbata z Brodów!

Biuro ogłoszeń i wynajmu mieszkań Wład. Grabowskiego

oraz Biuro
Tow. Właścicieli realności
Kraków, ul. Gołębia 14

POLECA 2604

Sklep: pl. Dominikański 4, Grodzka 50, 51, Bracka 13, Rynek 13. Lokal na restaurację Zwierzyniecka 21, Szpitalna 36, Długa 24, Wielopole 18, Grodzka 48, Basztowa 19, róg Szlaku 18 i Długiej, Sławkowska 31, Jabłonowskich 9, Karmelicka 14, Półwie Zwierzynieckie 39, Starowiślna 16, pl. Groble 18, Ogrodowa 3.

Pokój z meblami lub bez: Karmelicka 15, św. Tomasza 31, Pędzichów 10, Gertrudy 5, Podwale 10, Warszawska 3, Floryańska 36, Penjonat „Lithuania“ Studencka 2, Podwale 3, św. Marka 8, Jabłonowskich 5, Krowoderska 51, Rynek 11, Starowiślna 13, Stachowskiego 25, Bogata 6, Szpitalna 9, Floryańska 5, 38, Karmelicka 42, Krótka 6, Lenartowicza 7, Sebastjana 9, Kopernika 36, Garbarska 7, nad Rudawą 4, Wygoda 4, Grodzka 51, Gertrudy 11, Grodzka 6.

2 pokoje z meblami lub bez: Starowiślna 37, Floryańska 39.

3 pokoje: Czarnowiejska 6.

Pokój przedp. i kuchnia: Graniczna 17, Zyblikiewicza 8, Krowoderska 23, Szlak 24, Floryańska 5, Smoleńsk 22, Czysa 11a, Rynek 6, Rakowicka 3, Stachowskiego 25, Starowiślna 16, Ogrodowa 3, Karmelicka 8.

2 pokoje, przedp. i kuchnia: Plac św. Magdaleny, Dębni 143, Czarnowiejska 59, Wrzesińska 9, Stachowskiego 10, Ogrodowa 3, Zaczysze 7, Smoleńsk 21, 22.

3 pokoje, przedp. i kuchnia: Zwierzyniecka 27, Wygoda 4, Stolarska 18, Zwierzyniecka 25, Szlak 24, Bernardyńska 9, Czysa 3, Rynek 13, Biskupia 3, Czysa 11a, Radziwiłłowska 9, Loretańska 8, Krupnicza 10, Retoryka 3.

4 pokoje, przedp. i kuchnia: Sobieskiego 6, Jabłonowskich 19, Poselska 8, św. Jana 12, Batorego 16, Jabłonowskich 9, Floryańska 47, Smoleńsk 22.

5 pokoi, przedp. i kuchnia: Szewska 27, Batorego 25, Karmelicka 43, Kanonika 16, 19, Karmelicka 29, Siemiradzkiego 6, Retoryka 3.

6 pokoi, przedp. i kuchnia: Grodzka 44, Karmelicka 11a, Batorego 4, św. Jana 11.

7 pokoi: św. Anny 3, Poselska 8.

8 pokoi: Krupnicza 8, Karmelicka 29, Straszewskiego 2.

10 pokoi: św. Jana 11.

Parcele pod budowę Czarnowiejskiego 207.

Pokój umeblowany

na żądanie z utrzymaniem do wynajęcia zaraz lub od 1-go Lutego. Ulica Jabłonowskich 19, I piętro. 1024 2 3

BAKDZO ŁADNE

SZKICE OLEJNE

tanio do nabycia.

Wiadomości udzieli Administr. „Głosu Narodu“. 2772 4 0

MYDŁO SCHICHTA

„JELEN“

MARKA OCHRONNA:

„KLUCZ“

Najlepsze, najwydatniejsze i dlatego najtańsze mydło. Wolne od wszelkich szkodliwych domieszek.

Wszędzie do nabycia.

Przy zakupie powinno się szczególnie uważać, aby każdy kawałek nazwiskiem „Schicht“ i powyższą marką ochronną był zaopatrzony. 985

„Gick“ wózek angielski

w dobrym stanie, tanio do sprzedania. Wiadomość w Sekretaryacie wyścigów konnych, Wolska 13 pater. 1005 2 3

Kalendarze Karola Miarki na rok 1904.

Skarb domowy z 9-ma dodatkami 1,20 k. w ozdobnej oprawie

Maryjański z 5-ma dodatkami 70 hal. rocznik 21-szy

Św. Rodzina z 4-ma dodatkami 60 hal. rocznik 6-ty

Katolicki z 3-ma dodatkami 30 hal. rocznik 8-my

Kartkowy na ślicznych ściankach, z zdaniami religijnymi, 70 hal.

— moralnemi i wypadkami historycznemi. —

Przy zamówieniu pojedynczego egzpl. proszę 10 hal. na porto dołączyć.

Za nadesłaniem 3,50 kor. wysłę powyższe 5 kalendarzy franko.

Nabyć można we wszystkich księgarniach

jako też wprost od wydawcy

K. Miarki w Mikołowie (Nicolai O-S.)

Skład główny na Austryę

w księgarni Kubaczki i Langa w Białej.

Przy zamówieniu większej ilości stosowny rabat.

Paczkę 5-kilową zawierającą: 2 Skarb domowy, 6 Maryjański, 6 Św. Rodzina, 5 Katolicki,

2 kartkowe za nadesłaniem 10 koron franko.

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD POGRZEBOWY JANA WOLNEGO

Jedyny w Krakowie, posiadający własną fabrykę trumien.

Wielki wybór trumien metalowych i z drzewa.

Główny skład ul. św. Tomasza L. 4 (tuż przy pl. Szepepańskim), Telefon Nr. 331, — Filia ul. Kopernika L. 6.

Zakład urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych ze znaną ścisłą punktualnością, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. — Zakład podejmuje się przewozu i sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów Europy. 2615

Ceny możliwie najniższe, na żądanie opłata ratami miesięcznie.

„Nonpareil-Silk“

na suknie i bluzy najnowsza materya jedwabna, która się nie łamie, nie targa i nie mnie! Niezrównany wybór w jedwabiach i fulardach wszelkiego rodzaju, po najniższych cenach, na metry i na całe suknie, dla osób prywatnych opłatnie i oclone. — Próbkę na żądanie franco. Porto listowe 25 hal. 5

Seidenstoff-Fabrik-Union

ADOLF GRIEDER & Cie, Zurich, M. 36

c. k. dostawcy dworu. (Szwajc)

Panna starsza z dobrego domu, ssa do starszej Pani, d. wyręczenia jej lub pielęgnowania za bardzo małym wynagrodzeniem, z całem utrzymaniem. Zgłoszenia przyjmuje Administracja „Głosu Narodu“ pod „L. J. J.“. 1022

„Dużo“ pieniędzy!

miesięcznie do 500 złr. może zarobić każdy łatwym sposobem bez szczególnej wiadomości, uczciwie i bez kosztów. Poślijcie tylko zaraz swój adres pod: E. 1035, Annoncen-Abteilung des

„Merkur“ Mannheim
Meerfeldstrasse 44.

Marka ochronna: kotwica.

Liniment Caps. Comp.

z Richtera apteki w Praze.

uznane powszechnie jako najdoskonalsze bóle uśmierzające nacieranie, jest w wszystkich aptekach po cenie 80 szel., Kr. 1.40 i po 2 Kr. do nabycia.

Przy kupnie tego wszędzie ulubionego środka domowego należy przyjmować tylko oryginalne butelki w pudełkach z naszą marką ochronną „kotwica“ z apteki Richtera, wten-

czas można być pewnym, że się otrzymało preparat prawdziwy.

Apteka Richtera pod „Złotym lwem“ w Praze, ul. Křižkova 5

2585 3 20

Praktykant handlowy

z dobrego domu z półtoraroczną praktyką handlową, poszukuje umieszczenia. Adres wskaże Administr. „Głosu Narodu“. 99 3 3

WAŻNE

dla Czytelników „Głosu Narodu“

nowa serja powieści:

Józefa Rogosza »W piekie Galicyjskiem«	1
Emil Richebourg »Dramaty w Życiu«	5
Werner »W pogoni za szczęściem«	2
Björnson-Björnstjern »Na Bożej Drodze«	1
Emil Richebourg »Na Golgotę«	1

10 tomów za 3 złr. 50 centów.

ADMINISTRACJA

Biblioteki wyborowych romansów i powieści
Kraków, ulica Mikołajska L. 7.

Najmniejsza

książeczka do nabożeństwa

pod tytułem:

Książeczka miniaturowa

ulożona

przez O. S. B., Tow. Jez.

wysła świeżo w nowym, poprawionym wydaniu

nakładem Księgarni katolickiej

Dra Wład. Miłkowskiego

Kraków, ul. św. Jana 6, (Hotel Saski),

Prześliczne wydanie, z obrazkiem Matki Boskiej Ostrobramskiej, wzorowy skład, wykwintne sprawy.

Ceny: 150 kor., 2 1/2 k., 3 k., 4 k., 5 1/2 k., 7 1/2 k. i 11 1/2 k. — Na porto należy dołączyć 40 halerczy. 2618

Tamże wyszedł świeży prawdziwy klej do okładki duchowny p. t. Wola B. za a w. la nasza O. Karola Anteniewicza T. J. Cena egzemplarza 10 hal., tuzin 1 korona a 100 sztuk 6 koron.

KURS PRYWATNY

dla nauki

rachunkowości państwowej i buchalterii

urządzone poprzednio przy ul. Kopernika przeniesione i prowadzone nadal przy placu Matejki L. 9.

Nauka zwięzła ustna i pisemna. Korzystny rezultat teje zapewni. Dla Pań osobne godziny. Niezależnym specjalne ulgi. Dla zamiejscowych urząda się kurs niedzielny, co nie opóźnia terminu złożenia egzaminu, względnie na czas nauki przyjmuje na mieszkanie wraz z wiktem pod bardzo przystępnymi warunkami.

W. GRZYBEK
ek. urzędnik rach.

„ŚMIGUS“

najlepsze pismo humorystyczne
drukując obecnie ilustrowaną humoreskę pod tytułem:„Państwo Pimpel na wakacje“
historyczna historia od rzeczywistych wypadków co jej napisał Przyjaciel. Jest utwor humorystyczny pisany na wstępie słynnych Przygód Balsamela.

Prenumerata Śmigusa wynosi na prowincji kwartalnie 2 kor. 40 hal. rocznie 9 kor. 60 hal.

Prenumeratorowie całorocznymi otrzymują piękne nagrody. 3431

Na żądanie wysłała administracja Śmigusa (Lwów, ul. Akademicka 10) okazowe numera gratis.

PRAKTYKANT

zamiejscowy lat 13, z ukończoną II-ą klasą gimnazjalną lub realną, znajdzie umieszczenie w handlu korzeni i win H. Rojowska, Nowy Sącz, dworzec. 1046 1 4

Śliwowiec

Bośniacką

oryginalną, ze słynnych z dobroci śliwek bośniackich, pędzoną na własnych francuskich aparatach w Serajewie 2846 0 0

poleca firma

Dr. NIĆ, FRANIĆEVIĆ I PAVIĆIĆ
Kraków, Rynek gł. L. 25.

DO SPRZEDANIA

1. Z powodu wyjazdu realność. Potrzebny kapitał kilka tysięcy kor.
2. Dwie bardzo rentowne kamienice (jedna z ogrodem).

Poszukuje się do kupna jednego majątku ziemskiego, położonego niedaleko Lwowa.

Do ułokowania na dobre hipoteki, po kilka lub kilkanaście tysięcy Koron. 1042 1 3

Wiadomość w kancelarii adwokata Dr. Franciszka Muszla w Krakowie, ulica Karmelicka L. 15.

Clayton & Shuttleworth Ltd

Fabrykanci MASZYN ROLNICZYCH

Kraków, Rynek 34,

przypominają P. T. Panom Rolnikom, że obecnie nadeszła najstosowniejsza pora, aby wszelkie maszyny i narzędzia, które do uprawy wiosennej potrzebne będą jako to: plugi, brony, znaczniki, extyrpatory, walce, siewniki obejrzeć, a potrzebujące naprawy do warsztatów napraw firmie nadesłać.

1036 2-3

R. DITMAR w Krakowie

poleca:

Lampy wszelkiego rodzaju

latarnie, lichtarze, pajaki, stoliki, etażery i wyroby majolkowe. Palniki ze siatką do spirytusu nigdy nie dymiące się. Piece naftowe bez rur i komina do ogrzewania pokoi, przedpokoi, sionek wychodków itp. Kuchnie naftowe i spirytusowe.

Naftę nieeksplozującą salonową i prawdziwą amerykańską.

W abonamencie jak zwykle taniej od 5 liter zaczawszy z odstawa do domu.

Wysyłki nafty na prowincję skutecznie w beczkach, balonach do każdej stacji kolejowej we wtorki i piątki. 3144

Żądać

we własnym interesie

prawdziwej Kathreiner

Kneippowskiej kawy słodowej

tylko w pakietach z marką ochronną preboszcza Kneippa i naswiskiem Kathreiner a unikać starannie wszelkie inne naśladownictwa.

04.11/e

Bittnera *

Olejek swierkowy

środek leczniczy w chorobach przewodów oddechowych, oraz znakomity środek ochronny w chorobach dziecięcych.

Prawdziwy olejek swierkowy Bittnera tylko z tym obok wydrukowanym znakiem bociana wypalonym na korku do nabycia

c. k. Dostawca Dworu

Jul. Bittner

aptekarsz w Reichenau, Austria dolna.

Cena flaszki olejku swierkowego Kor. 1 60, 6 flaszek Kor. 8, patentowany rozpylacz Kor. 3 60. 50 2 7

Nowe organy

w stylu romańskim, z ozdobami rzeźbami i strukturą, jnż malowane i złoczone, o 5 silnych głosach czyli 250 piszczałkach różnej jakości. Miech jest ukryty wewnątrz, wskutek tego organy zajmują mało miejsca a grający nie potrzebuje pomocy przy kalikowaniu, gdyż przy pomocy mechanicznego urządzenia za lekkim pociśnięciem nóg sam sobie może kalikować. Organ ten są za cenę 580 złr. do sprzedania w pracowni Stefana Grudzińskiego, Jasło. 76 4 10

Wdowa po nauczycielu

pozostająca w nędzy z trojgiem małoletnich dzieci, bлага litościwa Publiczność o jakiegokolwiek, choćby najskromniejsze datki na ręce Administracji „Głosu Narodu“. 3353 9 5

Dwa Pawie

bardzo ładne, tania do sprzedania. Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“. 1008 3 3

Nowe kursa przygotowawcze

do egzaminu kwalifikacyjnego dla jednorocznej służby

(Intelligenzprüfung)

rozpoczynają się 1 lutego 1904 w c. k. rządowo upraw.

Zakładzie wojskowe naukowym 1048

emer. rotmistrza Adolfa Kornbergera w Krakowie, ulica Stachowskiego „Willa Wanda“ I. 15. Prospekty odwrotnie i opłatnie.

Tamże Biuro informacyjne dla wszelkich spraw wojskowych.

Dr. UHMY

PUDER NA WŁOSY

w płynie.

Doskonale odtłuszcza i odkaża skórę, zapobiega wypadaniu włosów, wzmacnia ich porost.

Do nabycia w zasobniejszych aptekach, drogueryach i składach perfum!

Główne składy we Lwowie: Hay, Mikolasch; Kraków: Reim.

Przyjmie

w pobliżu Krakowa lub w Krakowie posadę biurową rachmistrza, kontrolora, buchaltera lub korespondenta pod skromnymi warunkami mężczyzna lat 32, obeznany wszechstronnie z wszelką manijulacją gospodarczą, lasową, kupiecką, z dłuższą praktyką lasową, z egzaminami rządowymi z leśnictwa, rachunkowości oraz szkołą lasową. Łaskawe zgłoszenia pod „Rachmistrz 32“ poste restante Kraków. 1045 1 5

Ładny dom (rodzaj willi)

nowo odbudowany około 2000 m nowo oparkanionego ogrodu, składający się z 4-rech pokoi, 1 ładnej kuchni, piwnicy, werandy, nowej dobrej studni etc., w bardzo zdrowej okolicy, 100 kroków od miasta, 50 kroków od domu, 2 górskie rzeki (zdrowe kąpiele) z powodu wyjazdu właścicielki w kwietniu 1904 r., za 6500 złr. do sprzedania. Zgłoszenia odsyła względnie przyjmuje Administracja „Głosu Narodu“ pod Nr. 47. 72 4 6

ODEZWA

do serc miłosiernych!

OSOBA z dobrej rodziny, wdowa po wyższym oficerze wskutek nieszczęścia i choroby jest w bardzo opłakanym położeniu, prosi litościwie serca o odzież ciepłą i pożywienie, bo literalnie ginie z głodu. Może kto się zlituje i da jej obiad albo kolację a Bóg stokrotnie wynagrodzi. Teraz zima, nie ma ani na opłacenie pomieszkania, ani na węgle. Bliższych informacji udzieli Administracja „Głosu Narodu“ ulica św. Krzyża Nr. 7. 3365 0 0

Pożyczek na zastaw pensji

udziela Spółka Kredytowa Kraków, ul. Basztowa 9. 1021

Potrzebny Uczeń

1044

do Cukierni Nowaka w Bochni.

30-letni Intelig. Warszawianin

poszukuje na jakichkolwiek bądź warunkach zajęcia Wład trzema językami, polskim, niemieckim i rosyjskim. Oferty pol „Warszawianin“ nadsyłać do Biura dzienników J. Hopeasa i A. Salomonowej Kraków, plac Maryacki L. 2. 1043 1 1

Dom piętrowy

murowany, z oficyną, przynoszący 10% brutto, w Dębniach tuż za kaplicą, jest pod korzystnymi warunkami do sprzedania. Potrzebna gotówka około 5 000 kor. Wiadomość: K. Łuczyńska, Kraków, ulica św. Krzyża Nr. 23. 1049 1 4

„Bezbarwny“ puder na włosy

odtłuszcza,

nadaje połysk, konserwuje kolor.

Wiskida R. Kraków, Plac Maryacki. 407 0

Pół kilo pierza gęsiego

tylko 60 centów

rozsyłam zupełnie nowe, szare gęsie pierze ręką darte, pół kilo tylko 60 ct. to samo w lepszym gatunku tylko 70 ct. w pocztowych pakietach próbnym 5-kiłowych za pobraniem pocztowym. J. Krasa handel pierzem w Smolchowie koło Pragi (Czechy). Wymiana dozwolona. Upraszam o dokładny adres. 1047 1 1

Kuneroł
tłuszcz kuchenny ze rżenia
orzecha kokosowego
nabywać można w handlu kolon.
J. F. Fischer, Kraków
Rynek linia A-B. 1685
Hurtownia sprzedaje wprost z magazynów kolejowych codziennie.

NA KARNAWAL!

Niżej podpisany podejmuje się grywać na zabawach i weselach duet, fortepian i skrzypce, tak w mieście jak i na prowincji. 88 3 3

Andrzej Wronski

ulica św. Gertrudy L. 15 w Krakowie.

1 Paczka 5 kg. groszku cukrowego omielanego Kor. 1 60
100 kg. groszku cukr. omiel. „ 24—
1 Paczka 5 kg. siły tureckich „ 2 60
1 Paczka 5 kg. powidła turec. „ 2 60
1 Paczka 5 kg. stonliny solonej lub wędzonej 6 60
1 Paczka 5 kg. masła do kuchni „ 7 50
1 Paczka 5 kg. sera szwajcarskiego górskiego 6 40
wysła Klefer Félix Kesmark (Węgry). 77 3 10

Posada kawalerska

pomocnika biurowego na razie prowizorycznie, zaraz do objęcia. Wymagana znajomość rachunkowości i języka niemieckiego oraz czystelné pismo. Zgłoszenia poparte świadectwami przyjmuje Administr. „Głosu Narodu“. 1031 2 3

Strzelba

lancastrówka, kaliber 167, dobra bijąca, do sprzedania. Ogłdnąć można w Administr. „Głosu Narodu“. 3 3

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych

pod firmą:

2612

K. RZĄCA I CHMURSKI

w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 4,

wytapia pod kontrolą komisji Przemysłowej Towarzystwa Lekarskiego Krak., polecane przez toż Towarzystwo

WODY MINEBALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: Billiskiej, Giesheblerskiej, Seiferskiej, Vichy, Maryembadzkiej, Homburg, Kisslegon, undzień specjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna oraz wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie darmo.